

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΧΡΟΝΙΑ ΙΒ΄

ΑΘΗΝΑ, ΣΑΒΑΤΟ, 22 ΤΟΥ ΜΑΡΤΗ 1914

ΑΡΙΘΜΟΣ 522

ΕΝΑΣ ΛΑΟΣ ΥΨΩΝΕΤΑΙ ΑΜΑ ΔΕΙΞΗ
ΠΩΣ ΔΕ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΗΝ ΑΛΗΘΕΙΑ.

ΨΥΧΑΡΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Π. ΒΛΑΣΤΟΣ. Ἡ φυλετικὴ εὐγένεια.
ΚΩΣΤΑΣ ΓΑΖΙΑΣ. Ἀθηνιώτικες γραφές.
ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ. Ὕμνοι.
Γ. Δ. Ὁ ἰκανότερος.
ΕΙΡΗΝΗ Π. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ. Ὁ ἰδεολόγος
(συνέχεια).
ΚΛΕΑΡΕΤΗ ΔΙΠΛΑ. Πνέμα τοῦ ὀλέθρου.
ΔΕΩΝ ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ. Ὁ Ἀβερῶφειος διαγωνισμὸς τῆς
Γλυπτικῆς.
Κ. Α. Σὲ κόρη ποῦ παίζει βιολί.
Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ. Ὁ Πασάς.
Κ. ΝΤΑΓΦΑΣ. Τὸ τραγούδι τῆς Ἐντρονές.
ΠΑΝΟΣ Δ. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ. Κακοθάνατοι.
ΠΕΡΑΣΤΙΚΟΣ. Ὀμιλίες - Συναυλίες.
ΠΑΡΑΓΡΑΦΑΚΙΑ. - Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ. - Ο,ΤΙ ΘΕΛΕ-
ΤΕ. - ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

“ΥΜΝΟΙ,”

ΑΛΛΗ ΠΙΣΤΗ

Ἐνα νουφέρι μοῦδωσαν, μοῦ κρέμασαν σπαθί
καὶ μοῦπαν : « Ἐμπρός, τραβί.
σὸ πέρασμά σου οὐδὲ κλαρὶ ὀρθὸ νὰ μὴ σταθῆ,
κίφε, βουλκάνου λάβα .

Κ' ἐγὼ, μὲ τὴν καρδιά βιαριὰ κι ἀνέγνωρη, χτυπῶ
μπροστά μου ὅ,τι κι ἂ βροῖσκω·
σὲ πολιτείες καὶ σὲ βοννὰ τρικύμισμα σκορπῶ,
καὶ σὶν κατάρια μνήσκω.

Θανάτου ἀχὸς μὲ τραγυρνᾷ· προβαίνω μεθυστής.
Ὅλον τοῦ κόσμου ἢ φρέκη
ἀπὸ τὴν ὄψη μου περνᾷ. Κ' ἐγὼ πολεμιστῆς
πᾶσω γιὰ νὰ βροῦ τὴ νίκη !

Ἐντὸς μου δὲν κρατῶ σπλαχνιά· μοῦ πέτρωσε ἡ καρδιά,
τὸ δάκρι μου ξεράθη.
Σὶν ἀξημέρωτη, μπροστά στὰ μάτια μου, ἡ βραδιά
στ' ἀνθρώπινα τὰ πάθη...

Μὰ σήμερα πουρνὸ πουρνό, ποῦ ἀνάδευε ἡ κραυγὴ
καὶ μάνιζε ἡ ἀμάχη,
τὸ μέτωπό μου ἀφίλητο ἀναθέρμαινε ἡ αὐγὴ
κι ἀπὸ τὸν ἴδρο ἐβράζει.

Καὶ τὸ μαντίλι βγάνοντας, μὲ πῆρε ἡ μυρουδιά
ποῦ μοῦ ἔβαλες πρὶν φύγω.
Ἡ ξεχασμένη σου ὀμορφιά μοῦ ἀγγίζει τὴν καρδιά
κεὶ ποῦ τὸν ἄδη ἀνοίγω.

ὦ ! μυρουδιά ἀπαλόπνοη, ψυχὴ, ῥόδου μυλιά,
ξεδίψασμα μᾶς κρήνης,
ὄλο τὸν κόσμου ποῦ ἔχασα, τὴ θέρη τὴν παλιὰ
γλυκὰ μοῦ ξαναδίνεις.

Κορμιὰ λυγίζουν γύρω μου. Στὸ χῶμα ἐγὼ σκυφτὸς
μ' ἀπόξενο τουφέρι,
ἀνιθυμοῦμαι τὶς στιγμὲς ποῦ ὁ πόθος σου ὁ λιτὸς
στὰ δίχτυα του μοῦ πλέκει.

Τὸ βλέμα σου, ποῦ δέχομαι σὶν ἥλιο τῆς αὐγῆς
μὲ τὴ χωρὰ τοῦ ἀρρώστου,
τὸ γέλιο σου τὸ ἀέρινο, ποῦ ἡ μέθη τῆς ζωῆς
στάλαζε πάντα ἐντὸς του.

Ἀκαταμάχητε καιμὲ τῆς ζήσης τῆς χουσίης
ἡ δόξα σου μεγάλη !
Νόμοι, πατρίδες, ὦ θεοί, μὴ πίστη εἴσαυτε ἔσεϊς,
μὰ ὑπάσχει πίστη κι ἄλλη.

Ἡρωας δὲν εἶμαι τὴ ζωὴ νὰ ζήσω ἐγὼ ποθῶ
ποῦ μοῦ χαρίζει ἡ πλάση.
Καὶ ποιά ἰδέα πὺ γκαρδιακή, ἀνώτερο ἀγαθὸ
τὸν πόθο μου θὰ φτάση ;

ΑΞΕΧΑΣΤΗ

Νὰ σ' ἀπολησμονήσω δὲν μπορῶ.
Θυμοῦμαι πάντα τὸν παλιὸ καιρὸ,
ποῦ σ' ἔβλεπα στὴ στρούτα κίθε δελί
μ' ἐνὸς καιμοῦ ἀλαφρόγελο στὰ χεῖλη.

Μὲς στὰ κορίτσια τᾶλλα τοῦ σκολειοῦ,
μὲ τὴ δειλὴ λαχάρια ἐνὸς πουλιοῦ,
τὸ πέρασμά σου μὴ λυγίστρα χίρη,
μεθυστικό, γερό, κορμιοῦ καιμῆρι.

Στὸν κόσμον τάχα βρέθηκες μοναχὴ ;
Μητέρας δὲ σὲ πόνεσε ψυχὴ ;
Δὲ γνώρισες μιὰν ἀγκαλιὰ ἀπὸ σπίτι ;
Δὲν ἔννοιωσες τὸ μάγιο ἑνὸς μαγνήτη ;

Τάχα τῆς ἀρχοντιᾶς ἢ ἀναμελιὰ
τράβηξε τῆς σκλαβιᾶς σου τὴ θηλειά,
ἢ μὴ μιᾶς μητρυνιάς τὸ ξένο χέρι
ἀπ' τῆ φωλιά σου ἀλάργα σ' εἶχε φέρει ;

Μ' ἔρωτα δὲ σ' ἀγάπησα ποτές,
μὰ στὴν ψυχὴ μου χάρισες γιορτές,
καὶ μιὰ βαθεῖα συγκίνησι ἀπομένει
ποὺ ἢ θύμησή σου πάντα τὴ θερμαίνει.

Τάχα καὶ τί ν' ἀπόγινες, μορφὴ
παρήγορη, τοῦ πόνου μου ἀδερφή ;
Στὸ διάβα τοῦ καιροῦ ποὺ μᾶς βαραίνει,
πορεύεσαι γελοῦσα ἢ μαραμένη ;

Ὡς εἶτανε καὶ πάλε μιὰ στιγμὴ
νὰ μοῦ ἀναζοῦσαν οἱ παλιοὶ καημοί,
μὲ φλόγα τὴν καρδιὰ νὰ γείρω πίσω,
νὰ σ' αἰστανθῶ, καὶ νὰ σὲ λησμονήσω...

ΦΤΩΧΟΓΕΙΤΟΝΙΑ

Χάρες ξεχωριστές, θάματα μύρια
στὶς στράτες, στὶς αἰλές, στὰ παραθύρια
μὲ τὴν ἀφαιρεμάδα τοῦ διαβάτη
σέρνει τὸ μάτι.

Χαμόγελα κρουστά, ματάκια μαῦρα
ποὺ μέσα τους ἀνθεῖ τοῦ πόθου ἢ λαύρα,
σὲ γγίζουνε βαθιά, σὲ ἀπομεθοῦνε
καὶ φῶς σκορποῦνε.

Θλιμένες μωργιολιές καὶ μαραμένες
στὰ κουρτινάκια ἀπόμερα κρυμένες,
προσδέχονται τὸ δάκρι καὶ τὸ γέλιο
μ' ἓνα περγέλιο.

Ἄκοῦς γοργὸ σκοπὸ ἀπὸ μαντολῖνο,
παρέκει ἓνα ἀναστέναγμα σὰ θρήνο,
μὰ πονηρὴ μιαιτιά ποὺ δὲ λαθεύει
παρμονεύει.

Στὴν ἴδια στέγη ἐδῶ, χαρὲς καὶ μίση
πόσες φορὲς δὲν ἔχουν κατοικήσει,
πόσα ὄνειρα καὶ πάθη ὑποταγμένα
στὰ πεπρωμένα !

Τὴ φτωχογειτονιά ἂν ἢ μοῖρα θλίβει
στὴν πίκρα τῆς ζωῆς ποτὲ δὲ σκύβει.
Ἄστρο περνᾷ ἢ χαρὰ, σαράκι ὁ δόλος...
Ὁ κόσμος ὅλος...

ΑΘΗΝΑ

Παιδούλα μου Ἀθήνα
θερμὰ ἀγαπημένη,
σὲ ρόδα, σὲ κρῖνα
ἢ ψυχὴ σου χυμένη.

Τὸ νάζι σου, κῆμα
στοὺ στήθος σου ἀπάνω,
τὰ μάτια σου ρίμα,
τὸ γέλιο σου πλάνο

Μεθύσι ἢ λαλιά σου,
τὸ πνέμα σου λαῦρα,
χαμὸς ἢ ἀγκαλιὰ σου,
ὁ πόθος σου ἀνάβρα.

Τὸ φῶς σου ἀχνὸ θάμπος,
ἢ ἀγάπη σου λύρα,
ὁ ἀνθόσπαρτος κάμπος
τῆς ζήσης σου ἢ μοῖρα.

Μιὰ σβέλτινη χάρι
σοῦ πλέκουν τὰ νιάτα,
βουνίσιο θυμάρι
καὶ γιούλια εὐωδάτα.

Μιὰ πίστη ἢ θεωρία σου
στὸν ἄπιστο ἔμενα.
Μ' ἂν τύχη μακριὰ σου
καὶ γείρω στὰ ξένα,

Μιὰ δίψα, μιὰ πείνα,
μιὰ τρέλα μοῦ μένει,
λαχτάρα μου Ἀθήνα
θερμὰ ἀγαπημένη.

ΡΗΓΑΣ ΓΚΟΛΦΗΣ

ΡΟΔΟΠΗ

Ν. Ποριώτη : Ροδόπη, τραγωδία. Σχ. 8ο, σελ. 101
δρ. 3. Βιβλιοπώλης : Βασιλείου καὶ Κουκλάρα,
(ὁδὸς Σταδίου, 42), Ἀθήνα.

Ἀντιωρόσωπος τοῦ «Νουμᾶ» στὴ Λαμονίκη
δ κ. Π. Θ. ΠΑΥΛΙΔΗΣ
C/O The American Tobacco Co

ΜΙΚΡΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

Ο Π Α Σ Α Σ

Τὰ σπύτια μου φάνηκαν χαμοκέλλες καὶ οἱ ἄνθρωποι πελώριοι.

Ἔστερα ἀπὸ εἴκοσι χρόνια !

Γειτονίσσες πού τις ἀγάπησα, δρομάκια πού τις πέρασα μὲ βῆμα ἀλαφρὸ καὶ σβέλτο.

Παράθυρα πού τις κοίταξα, πόρτες πού τις ἐχτύπησα, καρδιές πού τις ἔκαμα νὰ χτυπήσουν !

Ἦ ἀγαπημένα παλαιὰ χόματα, νερὰ σοφὰ τῆς λίμνης, φλοῖσβοι τρεῖλοι τῆς πολυφιλημένης θάλασσης !

Ἦ γωνίσσες ἑσείς ! Νὰ καὶ τώρα τὰ παράθυρα γεμάτα καὶ οἱ ἀβλῆς καὶ οἱ μαντρίτσες οἱ χαμηλῆς καὶ τὰ δρομάκια. Καὶ τὰ μᾶτια διαπορητικά καὶ ἐκπληχτα.

Τὰ μαλλιά τώρα ἄσπρα, τὸ πρόσωπο ἀλλαγμένο, τὸ βῆμα ἀβέβαιο, ἡ καρδιὰ σκεπασμένη.

Καὶ οἱ γυναῖκες συνανημεταξὺ τους, καθὼς περνοῦσα :

— Καλέ, ὁ χαῖδομῆλος εἶναι αὐτός, ὁ πιασῆς...

Μεσολόγγι

Μ. ΜΑΛΑΚΑΣΗΣ

Η ΦΥΛΕΤΙΚΗ ΕΥΓΕΝΕΙΑ

Στὴν «Ἀρχόπολη» τῆς περασμένης Κερκυρῆς (16 Μαρτίου σελ. 4) δημοσιεύθηκε περίληψη τοῦ α' μέρους τῆς μελέτης τοῦ κ Βλαστοῦ. Τὴν περίληψη τοῦ δευτέρου μέρους τῆς μελέτης, πού διαβάστηκε τὴν περασμένη Τρίτη (18 τοῦ Μάρτι), εἶχε τὴν καλοσύνη ὁ κ Βλαστός νὰ τὴ στείλει σὺν «Νομιά».

Ὁ **ξεδιαλεγμὸς** ἐνεργεῖ ἀνεμπόδιστα στὶς πρωτόγονες κοινωνίες, μὲ νοθέβεται ἡ λειτουργία του στὶς πολιτισμένες. Οἱ λόγοι εἶναι πολλοὶ — ἀπὸ αὐτοὺς οἱ πῶς σημαντικοί: 1) ὁ πόλεμος — γιὰτὶ σκοπῶνται οἱ καλλίτεροι γιὰ νὰ προστατέβουνται οἱ πρόστυχοι καὶ ἀπόλεμοι, β) οἱ ἀποικίες πού τραβούνε μακριὰ τοὺς γερούς καὶ ριψοκίντουνους, γ) ἡ μηχανὴ γιὰτὶ μιάς καὶ τῆνε φτιάσει ὁ ξυπνὸς μπορεῖ νὰ τὴ δουλέψει κάθε κουτεντῆς γ) ὁ γιὰτρὸς πού σώζει τοὺς ἀνῆμπορους καὶ κακοφτιασμένους, ε) ἡ χριστιανικὴ φιλανθρωπία καὶ ὁ συνακλόουθος σοσιαλισμὸς.

Παραδείγματα κακοφρμισμένων οἰκογενειῶν καὶ στατιστικές. Ἡ μπεκρού ἡ Πρῦσσα εἶχε 834 γυναικὸς ἀπόγονους καὶ κόστισε 25 εκατομύρια.

Αποτέλεσμα — πολλαπλασιάζονται οἱ μπόστικοι

καὶ οἱ ακατάλληλοι μὲ ἔξοδα τῶν ἀνθρώπων τῆς δουλιᾶς καὶ ἀπὸ σοῖ. Ἔτσι περιορίζονται οἱ ἀπόγονοι τῆς καλῆς φύτρας γιὰ νὰ πληθαίνουν οἱ σάπιες,

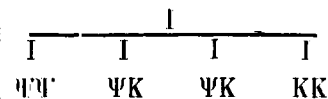
Τὸ κακὸ ἀπὸ θέλει νὰ τὸ σταματήσει καὶ νὰ τὸ γιὰτρέψει κακομόρφωση τῶν «Ἐβγενικῶν». Τὸ κίνημα τὸ ἄρχισε ὁ Sir Francis Galton. Μὲ «**Ἐβγενικά**» ἐννοοῦν τὴ μελέτη κάθε στοιχείου πού μπορεῖ νὰ κυβερνηθεῖ ἀπὸ τὴν κοινωνία καὶ πού μπορεῖ νὰ καλιτερέψει καὶ νὰ χαλάσει τῆς φυλετικῆς ἀρετῆς τῆς φύτρας εἴτε σωματικῆ εἴτε διανοητικῆ. Κάτι τέτοιο μισοσυλογίστηκε καὶ ὁ Πλάτωνας.

Ἡ θεωρία αὐτὴ βασίζεται στὴ Βιομετρικὴ καὶ στοὺς κληρονομικοὺς νόμους τοῦ Μέντελ.

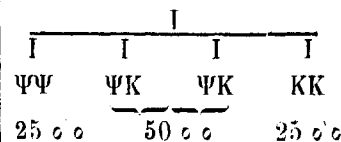
Νόμοι τοῦ Μέντελ. Οἱ βασικοὶ χαραχτήρες κάθε οργανισμοῦ εἶναι χωριστοὶ καὶ ἀπτότελοι. Δὲν ἀνακατέβονται, μὲ ξεχωρίζονται στοὺς ἀπόγονους. Εἶναι ζεγδάρια ζεβγάρια — ἕνας δεσποτικὸς κ' ἕνας υποχωρητικὸς. Ὅταν ἀπαντηθοῦν δεσπ. + υποχωρ. ὁ δέφτερος δὲ χάνεται μὲ μένει ἀφάνερος· ξαναφανερόνεται σὺν ἀποχωριστῆι στὰ παιδιὰ. Ὁ βασικὸς τύπος εἶναι ἔτσι :

$$\Psi + K$$

ΨK (φαίνεται Ψ, γιὰτὶ τὸ K ἀφάνερος)

25 οο 50 οο 25 οο
καθαρὴ γενιά καθαρὴ γενιά

25 οο 50 οο 25 οο

Ποτὲ δὲν ἀνακατέβονται τὸ Ψ καὶ K, καὶ νὰ φανερωθεῖ ἀτομο πού νὰ ἔχει ἀνάμεσο χαραχτηριστικό.

Οἱ νόμοι αὐτοὶ δουλέβουνε σὲ μερικὰ χαραχτηριστικά τοῦ ἀνθρώπου, σὲ ἄλλα δὲν ἀποδείχτηκε ἀκόμα. Φαίνεται πιθανὸ πὸς δουλέβουνε στὴν τρέλλα, τὸ στηθικὸ μαρμαρὸ, τὴ νεβρική προδιάθεση, τὴν ἐπιληψία καὶ τὴ ζαβομάρα. Τὸ ἴδιο καὶ στὶς ἡθικῆς διάνοιες.

Τὰ συμπεράσματα εἶναι δύο :

α) **θετικὸ** — νὰ μένουν οἱ καλῆς φύτρας καθαροὺς καὶ νὰ πολλαπλασιάζονται.

β) **αρνητικὸ** — νὰ σταματήσει τὸ πλήθημα τῶν ακατάλληλων.

Στὸ δέφτερο μπορεῖ νὰ βοηθήσει ὁ νομοθέτης. Τὶ γίνεται στὴν Ἀγγλία, Ἀμερικὴ, Ἑλρεῖα. Στὸ πρῶτο μόνο ἡ διδασκαλία καὶ ἡ ἀτομικὴ πρωτοβουλία μποροῦνε νὰ ὠφελήσουν.

Ορισμοὶ τοῦ γάμου— ἡ συνειδητὴ ἔνωση καὶ μοιρασιά τῆς φυλετικῆς ἀθανασίας τοῦ ἀντρα καὶ τῆς γυναίκας, καὶ μὲ σκοπὸ τὴν καλιτέρεψή τῆς φυλετικῆς ζωντανίας. Ξαναζούμε στὰ παιδιά μας εμεῖς οἱ ἴδιοι μὰ μὲ κάποιον ἄλλο. Φανερὸ πὼς ὁ ἄλλος πρέπει νὰ εἶναι τῆς προκοπῆς ἀλλιώτικα εμεῖς οἱ ἴδιοι τὰ υποφέρουμε.

Νὰ μὴ γελιέται κανεὶς ἀπὸ τὸ ἐξαιρετικὸ ἄτομο. Ἡ γενιὰ σημαίνει. Παντρέβεται κανεὶς τὸ συγγενολόγι περισσότερο ἀπὸ τὸ ἄτομο.

Ἡ σημερινὴ κοινωνία δὲν τὰ κοιτάζει ἀπὸ τὰ — κοιτάζει τοὺς ὑλικοὺς ὄρους μοναχά. Ταμπουρώνεται σὲ **Ἀναλογίες**.

α) δὲ θέμε καινὰ δαιμόνια, ἀνεμους στὸ χουζούρι μας.

β) χρειάζεται διόρθωμα, μὰ δὲν τὰ ξέρουμε ἀκόμα ὅλα καὶ πρέπει νὰ περιμένουμε τὴν τέλεια θεωρία πρὶν κουνηθούμε.

γ) βγάνουμε μεγάλοι ἀντρες ἀπὸ φύτες παθιασμένες.

Ἀπάντηση.

α) γκρεμοσακίσου ἀνατολίτη!

β) δὲν μπορούμε νὰ περιμένουμε τὸ τέλει μὰ νὰ κουνηθούμε. Ἡ ζωὴ μὰς βιάζει καὶ πρέπει νὰ ἀποφασίζουμε μὲ ὅσα σήμερα ξέρουμε. Εἶναι αρκετά.

γ) ἀπίθανο πὼς ἡ ἀρώστια φτιάνει υπερανθρώπους, μὰ, ὅπως κι ἂν εἶναι, πάντα θὰ ἔχουμε ἀρώστιας αρκετές, κι οὔτε πρέπει νὰ θέμε τὴν ἀρώστια γιὰ μιὰ τέτοια προβληματικὴ ἐλπίδα.

Συμπέρασμα. Εμεῖς σήμερα αποφασίζουμε τί θὰ γίνῃ ἡ ἐλληνικὴ φυλὴ κι ὁ πολιτισμὸς τῆς. Ὅ,τι παραγκωνίσουμε δὲ θὰ ξαναφανερῶθῃ. Πρέπει νὰ διαλέξουμε τίς φύτες μὲ ἐβλάβεια θρησκευτικῆ. Κι ἀπὸ εἶναι γ, μεγάλη δουλιὰ τῆς γυναίκας— νὰ διαλέγει τὸν πατέρα, καὶ νὰ ἀνασταίνει παιδιὰ γερὰ, γεμάτα ψυχὴ καὶ χαραχτήρα.

ΠΕΤΡΟΣ ΒΛΑΣΤΟΣ

ΠΑΛΑΜΑ—ΚΑΛΟΜΟΙΡΗ

ΙΑΜΒΟΙ ΚΑΙ ΑΝΑΠΑΙΣΤΟΙ

ΜΕΡΟΣ Β'.

ΜΑΓΙΟΒΟΤΑΝΑ

Διασκευή, τραγούδι καὶ ὠιδίον

Προεῦδιον—Μιά νεράϊδα μ' ἐγέννησε—Ἡ γριά Ζωὴ= Στέκει τὸ Βασιλόπουλο—Ἡ Μαύρη Λάμα—Γυρνᾷ κι ὀρμᾷ ὁ Μενέλαος—'Ἀπὸ ξένα βασίλεια—Σπέρμα τῆς Χάμκος—'Ο Διγενῆς Ἀκρίτας.

Σ' ἓνα τόμον δο. 8. "Ὅποιος θέλει, παραγγέλνει τὸ βιβλίον καὶ στὰ γραφεῖα τοῦ «Νουμᾶ» δίχως παραπανιστὸ ἔξοδο γιὰ ταχυδρομικά.

ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΕΝΤΡΙΝΕΣ

Στὸν ἀγαπητὸ μου Τάσο Νικολέτο

... "Ἄς παίρνουν πιά τὰ μαγικά λαβοῦτα κ' οἱ φιλντισένιοι νταϊρέδες, γιὰ ν' ἀκουστῇ τὸ θεῖο τῆς Λαχμῆς τραγούδι! Νεραϊδογέννητη Λαχμέ, κόρη τοῦ Λόγγου καὶ τῆς Λίμνης, πού ζεῖς μὲ τῶν ἀνθῶν τίς εὐωδιὲς καὶ τῶν ποταμῶν τίς αἴθρες. Κόρη τῶν Ὀνείρων, πές μας τὸ καλὸ τραγούδι. Θὰ βουβαθοῦν τὰ δρόνια καὶ οἱ χρυσὲς πύλες τῆς Ἑδέμ θάνοϊζουν, νάναγαλλιάσουν οἱ ψυχές!

Οἱ καλοὶ τσομπάνηδες πλούσια θὰ κάνουν δῶρα γιὰ τῆς Τραγουδίστρας τὸ χατήρι. Μοσχάρια καλόθρεφτα καὶ μανάρια θάφῃσουμε νὰ παραχτοῦν ἀπ' τοῦ Λόγγου τὰ γρίμια, καὶ τῆς Λίμνης τὰ ψάρια—τάγαπημένα σου πλουμιστὰ συντρόφια— θὰ ταγίσουμε μὲ χλωρὸ τυρὶ καὶ μυζήθρες μοσοκόβολες πού θὰ σκορπίσουμε στὰ κρυστάλλια τῆς... "Ἐλα Πεντάμορφη Νεραϊδοπούλα, Θεϊκιά Λαχμέ, πές μας τὸ «καλὸ τραγούδι» πού μοιᾶζει μὲ τοὺς ἀμανέδες τῶν Χοντζάδων, ὅταν διαλαλοῦν τὴ Δόξια τοῦ Προφήτη ἀπ' τοὺς οὐρανοφύτιστους μινιαρέδες στὸ ὑπερλαμπρὸ Τζαμί τῆς Ἐντρινές!

«Πρὶν τὴ Δόξια τοῦ Ἀλλὰχ λαμπρῖνει ἡ Ἐφτιλόφι, πού δυὸ θάλασσες καὶ δυὸ στεργιές ἐνώνει καὶ χρυσοκέντητους καὶ ξικουσιμένους εἶδε στὸ θρόνον τῆς, θρόνον τοῦ κόσμου, καὶ μάτι ζήλιας πάνω τῆς εἴχονε ὄλ' οἱ Ἀρχόντοι Τρανοὶ τῆς Γῆς, ἡ Ἐντρινέ μας, κυμάρη εἶταν καὶ πάντα θάνα μῆσα στὸ πνέγμα καὶ τὴν ψυχὴ ὅσων πιστέβουνε Τρανὸ Προφήτη....

»Μὲς στὸ θεόλαμπρο τρανὸ τζαμί τῆς, τὸ Σύμ-

ΣΗΜ. «Τὸ τραγούδι τῆς Ἐντρινές» εἶναι σὰ μιὰ σὺνέχεια τῶν «Τάφων» (Νουμᾶς, 1913, σελ. 205) πού τὸ Μπεόπουλο τοῦ Τρανοῦ Μπέη ξεδιμῆται τοὺς Βουλγάρους καὶ μοιᾶζει μὲ τὸ θρούλλο πού πλέχτηκε ἢ πού θὰ πλεχθῇ ὕστερ' ἀπὸ χρόνια, γύρω στὸνομα τοῦ Ἐμβέρ ἀπ' τοὺς Τούρκους. "Ἐνας κύκλος Ἐμβερμπεϊκός.

"Ἡ Ἐντρινέ—ἡ Ἀντριανούπολη— εἶταν πάντα ὕστερ' ἀπ' τὴ Μέκκα ἢ μόνη πολύτιμη πολιτεία γιὰ τοὺς Τούρκους γιὰ τὸ τζαμί τῆς (τὸ περίφημον τοῦ Σελὴμ πού ἔχει τοὺς τάφους τῶν Χαλίφηδων) μποροῦν ἀκόμα καὶ τὴν Πόλη νὰ θυσιάσουν. "Ὡς καθὼς εἶναι γνωστὸ τὴν Ἀντριανούπολη τὴν πήραν ἀπὸ τοὺς Τατάρους (Βουλγάρους) οἱ Τούρκοι πέρσι τὸν Ἰούλιο χωρὶς μάχη, μὰ τὸ τζαμί κουρσεμένο τὸ βρήκαν καὶ τὴν πόλη ρημαδία. Ἰλντερίμ θὰ πῆ κεραυνός· εἶτανε παρόνομα ἐνοῦ Σουλτάνου, τοῦ Μωχαμὲτ νομίζω τοῦ Δεύτερου.

βολό του ὄχτροι πατοῦν καὶ ὀργιάζουνε στὰ ἱερά του ! Τοῦ Ὅσμάν τὸ γένος φοριχτ' ἀλλοιάζει καὶ βεβηλώνεται κάθε ἄγνό. Ἀσκέρι ἄνομο καὶ δολοφόνο πάνω σὲ ρέπια καὶ σὲ κουφάρια χορεύει σβύνοντας τὴ λύσσα τῆς Μαύρης Φυλῆς του....

» Καὶ τὸ παντοδύναμο χέρι τοῦ Ἀλλὰχ πού βιάζει χαλινὸ στὴ μάνητα τῶν κυμάτων καὶ στ' ἄστρα δίνει φῶς καὶ μὲ τὸν ἥλιο ζωὴ, ὀδηγáει τὸ Μπεύ-πουλο, τὸ χρυσὸ ἀγόρι τὸ θεοσπαρμένο.

» Σέρνει τὸ μαῦρο ἀτσάλι του, κ' ἔφριξεν ἡ Γίς καὶ στὸ πέρασμά του τὰ λαγκάδια τρέμουν καὶ ποτάμια σταματοῦν καὶ βουνὰ μεριάζουν ! Ἡ φωνὴ του κεραυνὸς διαλαλεῖ στοὺς κάμπους «Γιὰ τὴν Ἐντρινέ ! γλυκὸς εἶν' ὁ θάνατος καὶ ἄφραστη ἡ δόξα· ὁ Ἀλλὰχ σιμά του παίρνει τὶς λεβέντικες ψυχές ! Γιὰ τὴν Ἐντρινέ, γιὰ τὴν Ἐντρινέ !»

» Ὁ ἀχὸς ἀπὸ βουνὰ καὶ ἀπὸ θάλασσες γιγαντώνει καὶ φέρνει τὴ φωνὴ ὡς μέσου στὶς ψυχές καὶ κά-νει νὰ λαχταροῦν τὸ θεϊκὸ γιορτάσι.

» Ἄγουρα παλληκάρια γιωματάρικο μὲ τὰ κορμὰ τσέλικα καὶ μὲ τὴ φλόγα στὴν καρδιὰ γέμισαν τὸν κάμπο· τεχνίτες στ' ἄρματα τοὺς συντροφιάζουν, ἄντρες μὲ γνώση καὶ μαστοριά.

» Τὸ φῶς τοῦ γήλιου θάμπωσε καὶ τῶν ἀρμάτω-νε ἡ λαμπράδα φεγγοβολáει μοναχά.

» Κι ὅπως τὸ πέλαο ἀφρομανίζει, μὲς στοῦ χειμῶνα τὶς μαῦρες ὥρες καὶ λὲς θὰ πνίξῃ κόσμο ντου-νιά, ἔτοι καὶ τότες, στὸν κάμπο, τ'ασκέρια ἀγριεμέ-να πὰ στὰ φαριά, σὺν τὰ καπλάνια γλακοῦσαν δι-ψασμένα ν' ἰδοῦνται.

» Φτερά στὰ πόδια τὸ μῖσο δίνει, νὰ ξαποστάση κανεὶς δὲ θέλει καὶ μερονύχτια τραβοῦνε ὀμπρός.....

» Χάθηκε ὁ κάμπος πίσω ἀπὸ ράγες καὶ οὐρα-νόφραστες κορυφές καὶ ἀκόμα τρέχουνε τὰ μουςάτα...

»... Γκλάν, Γκλάν, τὰ ἄρματα ἀχολογάνε, σὺ νὰ μιλοῦνε ! κ' ἔχουν ψυχὴ τῆς Δαμιασκὸς τὰ ἀντροφό-να καὶ νοιώθουν ἔτσι.— Δὲ θὰ ντροπιάσουμε, εἶν' ἡ μιλιὰ τους, τ' Ἀλλὰχ τὴ βούληση, μὰ στὸν ὄχτρο ζημιὰ, βαρεῖτε μας καὶ θὰ δειχτῆ πὼς δὲν ἀπόλει-ψαν ἀπὸ τὴ Φυλὴ μας οἱ Ἰντερίμ !—

»... Κλάπ, Κλάπ, τὰ λόγια γιὰ οὐς γλακοῦνε καὶ Γίς καὶ Τάταρα ἀγκομαχοῦνε καὶ φτάνει ὁ γντοῦπος στὴν Ἐντρινέ, ὁ Τάταρος τρέμει, φεύγει ὁ δειλὸς· σύζυλα ἀφίνει καὶ ρημάδια τὴν πολιτεία, παίρνει τὰ ὄρη καὶ τὰ βουνὰ καὶ σὲ μαλιὰν δὲν ἀν-τιστέκεται.

» Κ' ἦρθε ἡλιοφώτιστη γιορτερὴ μέρα πού ξα-νακούστηξε ἀπ' τοῦ Σελήμ τὸ κοσμοξάκουστο καὶ τὸ μυριόπλουμον ὄριο τζαμί, ὁ ἄμανές, γιὰ τὸν Προ-φήτη : Ἀλλὰχ ἔγχε μπερ ! Χαλέλου γιὰ !...

»... Ἡ Ἐντρινέ μας καμάρι εἶταν καὶ πάντα

θᾶναι μέσα στὸ πνέγμα καὶ τὴν ψυχὴ ὅσων πιστεῖου-νε Τρανὸ Προφήτη !»

Σιδερόκαστρο, Ἀμ-Δημήτρι· 1913.

ΚΩΣΤΑΣ ΝΤΑΪΦΛΣ

ΠΝΕΜΑ ΤΟΥ ΟΛΕΘΡΟΥ

Πνέμα τοῦ ὀλέθρου πέρασε, συντρόφι τοῦ πολέμου καὶ ρήμαξε τὸν τόπο.

Μὲ τὴ γοργάδα ἐπέρασε τοῦ κεραυνοῦ.

Καὶ τοῦ τρανοῦτου ἀνασασμοῦ ἡ παγωνιά ἢ χαλάστρα, θανάτου ἀφήκε μούδιασμα στὴ γύρω πλατωσιά.

Στ' ἀποκαΐδια τῶν σπιτιῶν καὶ στοὺς σωροὺς τὴ στάχτη παραπονιάρικοι καημοὶ πνιχτὰ μοιρολογάνε.

Τῶν πατημένων χωραφιῶν τὰ νιοβγαλμένα φύτρα, βραχνῶς τὰ δέρνει ἀσήκωτος, τὸ φονικὸ ποδάρι.

Σωροὶ-σωροὶ τὰ πτώματα κ' ἡ ματωμένη λάσπη..

Στὸ κρύο καὶ στὴν ἐρημιὰ, σὰ φίδι ἢ ἀνατριχίλα σιωπηλὰ γλιστράει.

Κ' ἓνα κεφάλι ἀπόμερα, μ' ὀλιάνοιχτα τὰ μάτια κοιτάζοντας ψηλά,

ἔτσι βουβὸ κ' ἀσάλευτο, λὲς πὼς ἀναθυμῆται τοῦ ρημαγμένου σπιτικοῦ τὴν πονοπνίχτρα γλύκα, στὸ τζάκι τὴ φωτιά....

ΚΛΕΑΡΕΤΗ ΔΙΠΛΑ

ΣΕ ΚΟΡΗ ΠΟΥ ΠΑΙΖΕΙ ΒΙΟΛΙ

Σεμνὸ ἀγγελουδι
τοῦ Πλάστη μας δῶρο,
πὼς μοιάξεις μὲ ρόδο
ἄγνὸ τρυφερό.
τρισεύγενη κόρη
τοῦ κόσμου στολίδι,
πὼς μοιάξεις τραγοῦδι
τῆς αἴθρας γλυκό.

Ἄθωα παρθένα
μὲ μάγο δοξάρι,
κελάιδα μὲ χάρη
οὐράνια ὠδή,
τραγοῦδά τὸν Πλάστη
πὸ τέτοια ἀγγελουδία,
τοῦ κάμπου λουλουδία
χαρίζει στὴ γῆ.

Κ. Α.

Ο ΑΒΕΡΩΦΕΙΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΓΛΥΠΤΙΚΗΣ

Είδαμε στις αΐθουσες του Πολυτεχνείου την περασμένη Κυριακή τὰ έργα της Γλυπτικής τῶν τριῶν πού διαγωνίστηκαν γιά τήν ὑποτροφία τοῦ Ἄβερῶφειου διαγωνισμοῦ. Τὸ θέμα πού τοὺς δόθηκε εἶταν : ὁ Ἄγγελος τῆς Νίκης· θέμα ἐπίκαιρο μὰ δυνατὸ, πού ἀνοίγει πλατὺ τὸ δρόμο τῆς πνευματικῆς δημιουργίας κάθε ἀληθινοῦ καλλιτέχνη. Οἱ διαγωνιζόμενοι εἶταν οἱ κ. κ. Μ. Τόμπρου, Ν. Στεργίου καὶ Γ. Ἀλεξαντρόπουλος. Πρὶν μιλήσουμε ἀναλυτικὰ γιά τὴ δουλειὰ τοῦ καθενός, ὀφείλουμε νὰ τονίσουμε τὴν ἀνεπάρκεια τῆς Ἐπιτροπῆς, πού προκειμένου νὰ κρίνει ἔργα γλυπτικῆς εἶχε τρεῖς μόνο γλύπτες καὶ πέντε ζωγράφους. Δὲν ἀποκλείουμε βέβαια τὴν ἰδέα πὼς κ' ἓνας ζωγράφος μπορεῖ νὰ χεῖ γνώμη πάνω σ' ἓνα γλυπτικὸ ἔργο, μὰ ἡ γνώμη του αὐτὴ πάντα θ' ἀφορᾷ περισσότερο τὸ αἰσθητικὸ μέρος, ἀπὸ τὸ τεχνικὸ, θάναι γνώμη δευτερεύουσα. Τὴν ἐπιτροπὴ ἀποτελοῦσαν οἱ ζωγράφοι Ἰακωβίδης, Μποκατοιᾶμπης, Βικᾶτος, Γερασιώτης καὶ Καλούδης καὶ οἱ γλύπτες Μπονάνος, Θωμόπουλος καὶ Βούλγαρης. Ὁ τελευταῖος μάλιστα δὲν εἶναι καθηγητῆς στὸ Πολυτεχνεῖο, μὰ ἐπίτηδες τὸν ἔβαλαν μέσ' στὴν ἐπιτροπὴ, νοιώθοντας φαίνεται καὶ οἱ ἴδιοι οἱ καθηγητῆς ἐπιταχτικὴ τὴν ἀνάγκη τῆς συμμετοχῆς ἐνός ἀκόμα γλύπτη, ἂν ἔχει καὶ περισσότερων. Ὁ Βούλγαρης εἶναι αὐτὸς πού κέρδισε τὴν ὑποτροφία τοῦ ἴδιου διαγωνισμοῦ πρὸ τέσσερα χρόνια, πηγαίνοντας στὸ Παρίσι γιά τὴν τελειοποίησιν τῶν σπουδῶν του· ὁ πῶς κατάλληλος ἴσως μέσ' στὴν ἐπιτροπὴ, ἂν πῶς νέος καὶ περισσότερο γνώστης τῆς καινούριας τεχντροπίας, σὰ λιγώτερο δάσκαλος, μὲ δυὸ λόγια. Ἡ ἐπιτροπὴ ἀποφάσισε νὰ στείλει τοὺς δυὸ πρώτους στὴν Εὐρώπη, ἐπειδὴ τοὺς ἤρε ἰσχυροὺς στὴ δύναμη. Ἡ τέτοια ἀπόφασίς τῆς ἔχει μόνο σωστὴ δὲν εἶναι, μὰ καὶ ἀνησυχαστικὴ, γιὰ τὴ φανερώσει πὼς οἱ δάσκαλοι τοῦ Πολυτεχνείου μας, ἔακολουθοῦνε νάνα δάσκαλοι καὶ ἔχει καλλιτέχνες μὲ ὄλο τὸ πλάτος καὶ τὴ γενικότητα τῆς πραγματικῆς ἔννοιᾶς τῆς λέξεως. Δὲν πρόκειται οὔτε νὰ ἐπαινήσουμε, οὔτε νὰ κατηγορήσουμε κανέναν ἀπὸ τοὺς τρεῖς γλύπτες πού διαγωνίστηκαν. Ὁ εὐσυνείδητος ἔπαινος εἶναι τὸ δίκαιο ἐπαθλο μιάς προσπάθειᾶς κ' ἐνός ἀγώνα. Ἡ κατηγορία πάλι εἶναι: κάτι πού δὲν ἐπιτρέπεται σὲ μιὰ σοβαρὴ κριτικὴ, ὅσο καὶ ἂν βρῆσκει μέσα στὰ σύνορα τῆς μετριοπάθειᾶς καὶ τῆς ἐπιεικειᾶς. Ἄν ἐπαινήσουμε, ὁ ἐπαινήσουμε κείνον πού καὶ αὐτὸς μας ὁ ἔπαινος εἶναι ἡ ἐλαχίστη ἀν-

ταμοιβὴ τῆς δουλειᾶς του. Καὶ κείνον ἕμεις πού δὲ μᾶς ἔδωκε τὴν αἰσθητικὴ ἱκανοποίησιν, πού δὲ μᾶς χάρισε τὴ συγκίνηση πού πρέπει νὰ μᾶς χαρίζει κάθε ἔργο τέχνης, δὲ θὰ κατηγορήσουμε. Μποροῦμε μονάχα νὰν τοῦ ὑποδείξουμε τὰ ἐλαττώματα, πού παρουσιάζοντας τὸ ἔργο του, μᾶς ἀνάγκασε νὰ μὴν ἐκδηλώσουμε τὴ συμπάθεια καὶ τὸ θαυμασμὸ πού ἐκδηλώσαμε γιά τὸν ἄλλο, ἐπειδὴ παρουσίαζε στὸ δικό του ἔργο τοῦτες καὶ κείνες τίς ἀρετῆς. Κι ἀναγκαζόμεστε νὰ δηλώσουμε ἔλα τοῦτα, γιὰ τὸ λόγο πὼς πιθανὸ νὰ νομίσει κανένας, πὼς ἓνας σύνδεσμος ἢ μιὰ ἐχτίμησις πρὸς τ' ἄτομο τοῦ ὀμοιοῦσιν, μᾶς ἔκανε νὰ παραδοῦμε τὰ σφάλματα τοῦ τεχνίτη. Γενικὰ δηλαδὴ, τὰ ἔργα τῶν δυὸ πρώτων πρόκειται μὲ ἰδιαίτερη προσοχὴ νὰ κρίνουμε. Τὸ πρόπλασμα τοῦ κ. Ἀλεξαντρόπουλου, καλὸ γιά τὸ δούλεμά του ὅσο καὶ νάνα, μ' ἀψυχολόγητο καὶ κάπως ξένο πρὸς τὸ θέμα πού ἐρίστηκε, δὲν τὸ βάζουν σὲ σύγκριση μὲ τὰ δυὸ πρώτα. Γι' αὐτὸ ἡ προσοχὴ ὅλων συγκεντρώθηκε στὰ ἔργα τῶν κ. κ. Τόμπρου καὶ Στεργίου. Εἶναι ζήτημα συνείδησης καὶ σὲ στιγμὴ μάλιστα πού ἡ τελικὴ ἀπόφασίς τῆς ἐπιτροπῆς δὲ βγήκε, νὰ μιλήσουμε ἀπόλυτα γιά τὰ ἔργα τοῦτα. Ἐμεῖς μολοντοῦτο θὰ ἐπιχειρήσουμε ἀπὸ ἓνα καλλιτεχνικὸ καθήκον, διατυπώνοντας τὴ γνώμη, γιά τὴν περίπτωσιν πού ἡ ἐλεγχτικὴ ἐπιτροπὴ δὲ φανεῖ σύμφωνη μὲ μᾶς, πὼς εἶταν λάθος δικό τῆς νὰ ἐκθέσει τὰ ἔργα στὴν κοινὴ θέα, δίνοντας ἔτσι τὸ δικαίωμα σὲ κάθε τεχνοκρίτη καὶ λόγιο, εἴτε soi-disant εἴτε πραγματικὸ, νὰ ἐκφέρει τὴν κρίσιν του, ὅπως καὶ στὴν «Πατρίδα» καὶ σ' ἔλα σχεδὸν τὰ καθημερινὰ φύλλα τόσα καὶ τόσα γραφτήκανε.

Ὁ Ἄγγελος τοῦ κ. Τόμπρου, εὐσωμὸς ἔφηβος κρατεῖ στὸ ἓνα του χέρι σπασμένο σπαθί καὶ σ' ἄλλο του πού ἔχει ἀνασηκώσει κλωνιὰ δάφνης μ' ἓνα σταυρό. Δὲν ξέρω ἂν ἐπιτρέπεται νὰ ποῦμε, σήμερον πού εἶναι πολὺ κοντινὴ ἡ εἰκόνα τῶν τελευταίων ἔθνικων ἀγώνων μας καὶ ὁ κόσμος διατελεῖ ἀκόμα στὴ συγκίνηση καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸ πού τοὺς προξένησε ὁ θρίαμβός τους, δὲν ξέρομε ἂν ἐπιτρέπεται νὰ ποῦμε, πὼς εἶταν μιὰ πνευματικὴ δημοκρατία καὶ μιὰ κατάλληλη ἐκμετάλλευσίς τῆς περιστάσεως. Ἄν παρέκβαση ἕμεις ἀναφέρουμε καὶ τοῦτο μαζί μὲ τ' ἄλλα. Ὁ ἔφηβος αὐτὸς εἶναι σταματημένος καὶ φαίνεται πὼς διαγγέλει κάτι γιὰ τὸ ἔχει ἀνοιχτὸ τὸ στόμα του. Ἡ γαλήνη τῆς μορφῆς του, ἡ κατάπτωση τῶν νεύρων του, φανερώσει περισσότερο ψυχράκιμο ρήτορα, πού προσπαθεῖ νὰ καθισχάσει κοινὸ πού ὑπερβε-

ται, παρά εξάγγελο Νίκης. Δέν είναι ζωγραφισμένη στην έκφρασή του ή συγκίνηση μιᾶς τέτοιας στιγμής. Τό χέρι του τό ανυψωμένο δέν ἔχει τήν κίνησή του, δὲ φαίνεται ὁ συσπασμός τῶν μυῶνων του, μὰ μένει ἀργό σά σὲ στάση εὐλογίας. Μόνο λίγες ρυτίδες στὸ μέτωπό του δείχνουν πὼς μέσα στὸ νοῦ του γίνεται κάποια ἐνέργεια. Τὸ σῶμα του ψυχρό. Ὅχι μόνο ἡ ταραχή κ' ἡ νευρική ὑπερένταση, ποῦ εἶναι ἀπαραίτητη πάνω στὴ μέθη τῆς ἀγγελίας μιᾶς χαρμόσυνης εἰδησης, ποῦ χίλια συναισθήματα γεννᾶ διαδοχικά, ἀπὸ τὴν ἀγωνία καὶ τὸν τρόμο, ὡς τὴν χαρὰ καὶ τὴ συγκίνηση, δέν ἐκδηλώνεται στὰ νεύρα του, στὶς φλέβες του, στὴν κίνησή του γενικά, μὰ καὶ μιὰ σχετικὴ πνοὴ ζωῆς τοῦ λείπει ἀκόμα. Ἀντίθετα ἔμωσ πρὸς τὴν ψυχολογία τοῦ ἔργου, ἀν ἐξετάσουμε τὸ τεχνικὸ του μέρος, σταματοῦμε μπρὸς στὴν ἀξία προσπάθεια τοῦ τεχνίτη στὶς λεπτομέρειες καὶ μπρὸς στὴν εὐσυνειδησία τῆς ἐπεξεργασίας του. Ἐπιφάνειες λεῖες καὶ πολυδουλεμένες μὲ προσοχὴ καὶ μὲ στοργὴ μπορούμε νὰ ποῦμε. Βλέποντας κανένας τὴ διαφορά τοῦ ἀισθητικοῦ καὶ τοῦ τεχνικοῦ μέρους τόσο μεγάλη, σχηματίζει τὴν πεποιθήση πὼς ὁ κ. Τόμπρου γιὰ νὰ φανεῖ τόσο καλὸς τεχνίτης, ἔπασε καὶ τόσο ἔξω στὴν ψυχολογία τοῦ ἔργου του. Ἄξιος γιὰ τὴν τεχνικὴν του μάρφωση, ζέωνος ἔμωσ στὴ βαθειὰ παρατήρηση, στὴ μελέτη τῶν γραμμῶν καὶ τῶν κινήσεων, μὰς παρουσίασε τὸ ἔργο του ψυχρὸ, ζουθὸ καὶ ἀκίνητο. Σ' αὐτὸ δέν ζήρουμε ἀν φταίει ὁ ἴδιος. Τὸ βέβαιον εἶναι πὼς ἐργάστηκε μέσα στὸν προσδιορισμένο κύκλο τῆς δασκαλικῆς τέχνης, πὼς δέν ζήφυγε διόλου ἀπὸ τὸ δρόμον ποῦ τοῦ χάραξαν οἱ καθηγητές του καὶ γι' αὐτὸ ἀν εἶναι νὰ κρίνουμε τὸ ἔργο τοῦ κ. Τόμπρου ὡς ἔργο μαθητικὸ καὶ ὄχι ὡς ἔργο μὲ ἀξίωση νὰ κατατάξει τὸ δημιουργὸ του σὲ μιὰν ἴδια σειρά μὲ τοὺς ζέωνους ποῦ θὰ γνωρίσει πηγαίνοντας στὴν Εὐρώπη, καὶ ποῦ ἡ Τέχνη δέν εἶναι νήπιον ποῦ ὀδηγοῦν ἀλλοθῶροι παιδαγωγοὶ μὲ τὸν κίντυνον νὰν τὸ ριζοῦν σὲ κανένα γκρεμνὸ, μ' ἀχαλίνωτος Πήγασσος ποῦ δέν ἔχει ἀνάγκη κεντρίσματος γιὰ νὰ πετάξει, βέβαιον δέν ἔχουμε παρά νὰν τοῦ σφίξουμε θερμότητα τὸ χέρι καὶ νὰν τοῦ ποῦμε ἕνα μεγάλο «εὐγε».

Ἐπιχειρώντας νὰ μιλήσουμε γιὰ τὸ ἔργο τοῦ Νίκου Στεργίου, δὲ θὰ θέλαμε πρὶν ἀπ' ἄλλα νὰν τὸ συγκρίνουμε μὲ τοῦ πρώτου, γιὰτὶ πρόκειται γιὰ ἔργο ἀρτίστα καὶ ὄχι μαθητῆ καὶ γιὰτὶ μ' αὐτὸ τὸν τρόπο ἢ ἀδούσαμε καὶ κείνον ποῦ περιγράψαμε παραπάνω. Ὁ ἐνθουσιασμός μας αὐτὸς δέν πρέπει

νὰ θεωρηθεῖ ὑπερβολικός, γιὰτὶ τ' ὅτι μὰς παρουσίασε σήμερον ὁ Στεργίου εἶναι μιὰ ἐπανάσταση ἐλάκαιρη καὶ κατὰ τὸν δὲν ἐπερίμενε κανένας. Μ' ἀφοῦ ἔθεσαν ἔτσι τὰ ζητήματα, ἀφοῦ ἡ ἐπιτροπὴ ἤρθε ἰσοβάθμια καὶ τὰ δυὸ ἔργα, ἀν καὶ ξεχωριστὰ τὸ καθένα μπορεῖ νὰ μιλήσει καθαρώτερα ἀπὸ τὸν κάθε κριτῆ, ἀναγκαζόμαστε ἀναλύοντας τὴν ψυχολογία κ' ὕστερα τὸν τρόπο τῆς ἐργασίας τοῦ Στεργίου, νὰ παραβάλλουμε τὸ ἔργο του μὲ τὸ ἔργο τοῦ κ. Τόμπρου, παρ' ὅλη τὴν ἀνευλάβεια μιᾶς τέτοιας σύγκρισης.

(Στάλλο φύλλον τελιώνει)

ΛΕΩΝ ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ

...

»» ΑΘΗΝΙΩΤΙΚΕΣ ΓΡΑΦΕΣ ««

Z'.

Δὲ σοῦ εἶχα πει, παρηγορήτρα ἐβγενικιά, τὸν πόνο μου. Μιὰ νύχτα, ποῦ καθήσαμε οὐ κατὶ θρονιά σκληρισμένα στὸ βράχο ἀπὸ τοὺς Ἀρχαίους, σ' ἀκούγα νὰ μοῦ μιλάς εἰλικρινὰ καὶ ὁμορφα.

Εἶχες καταλάβει πὼς ἄλλοι μοῦ εἶπαν ψέματα, καὶ μὲ γλυκαίνες μὲ τὴν ἀλήθεια σου καὶ ἀπὸ κοντὰ μας ἔδιωχνες τὴν ἀσκήμια.

Στάλαξες στὴν ψυχὴ μου τὴν παρηγοριά τοῦ διφοῦσε καὶ ρυθμίξες τὸ εἶναι μου ἀρμονικὰ μὲ τοὺς ἴδλους πόθους σου...

Δὲν πρόσεξες τὸ φεγγάρι ποῦ μὰς ἐβλεπε καὶ δὲν ἐνοιώσες τί μοῦ ἔγενε γιὰ σένα.

Καὶ ταραγμένος, μιὰ στιγμή, σὲ κοιτάξα — δὲ θὰ θυμᾶσαι, χωρὶς νὰ σοῦ φανερώσω τὸ λογικὸ μου.

Μὰ ἐσύ, γυναίκα σὲ λέω, εἰλικρινὰ μοῦμίλαγες, γιὰτὶ δὲν πρόσεξες τὸ φεγγάρι καὶ δὲν εἶχες τίποτα νὰ θὲς νὰ μοῦ κρύψεις.

Τὴ νύχτα ἐκείνη, δίχως ἄλλο, θὰ πείραξες ἄθελα μὲ τὸ δαχτυλάκι σου τὸ ρολοὶ τῆς ζωῆς μου καὶ θὰ τὸ βάλες μπρὸς χρόνια καὶ χρόνια.

H'.

Τὰ στάχια παίζανε στὸν ἥλιο.

Ἐν' ἀεράκι μυρωμένο ἐρχότανε ἀπὸ πέρα κ' ἔφερνε μιὰν ἀρμονία βγολιμένη ἀπὸ τὰ πράσινα βιολιά κάποιου μαγισμένου λόγγου.

Τὰ στάχια παίζανε στὸν ἥλιο, κ' ἕνας μεγάλος Σαβαῖθ διάβαινε ἀνάμεσά τους...

Ὁ λιγωτικὸς ἀνοστεναγμός ποῦ ἀκούστηκε ξάφνου, δὲν ξέρω ἀπὸ ποῖο στήθος ξεχώθηκε.

Νάτανε ὁ γλυκασμός τῆς γῆς μὲ τοὺς μύριους σπόρους στὸ θερμὸ τὸν κόρφο τῆς:

Τὸ κορμὶ μου ἔτρεπε σὰ βαρεμένη καμπάνα. Τὸ αἷμα τρικύμιζε μέσα στὶς φλέβες μου

Ἐνας μεγάλος Σαβαῖθ ἐδιάβαινε...

ΚΩΣΤΑΣ ΓΑΖΙΑΣ

Ο ΙΚΑΝΩΤΕΡΟΣ

("Αρθρο Τραπεζιτικού)

Ἀπὸ τὴν ἡμέρα ποὺ ὁ ἀλησμόνητος Διοικητὴς μας ὁ Βαλαωρίτης ἐξεχώρισε ἀπὸ ἀνάμεσός μας καὶ μᾶς ἄφησε μὲ τὸ τόσο τραγικὸ καὶ ἀνεπάντεχο τέλος τοῦ ἑνα τέτοιου μεγάλου κενό, δίκαιο εἶναι νὰ σκεπτῆ κανεὶς σὲ ποιά τάχατες χέρια θὰ πέση ὁ οικονομικὸς αὐτὸς ὄγκος ποὺ τιμᾷ τὴν Πατρίδα μας, ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζά μας. Οἱ ἐπιτήδευοι, ποὺ δὲν μποροῦν ἀπὸ ποιθενὰ καὶ ποτὲ νὰ λείψουν, ἄρχισαν πετώντας ἔτσι δοκιμαστικὰ μερικὰ ὄνόματα καλῶν ἀνθρώπων καὶ ἄρκετὰ καλῶν ἐπιστημόνων, ὅχι ἕμως καὶ ἱκανῶν γιὰ μιὰ τέτοια θέση. Ἡ καλωσύνη καὶ οἱ ἐπιστημονικὲς θεωρίαι δὲν εἶναι τὰ προσόντα, ποὺ πρέπει νὰ ἔχη ἓνας Διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς· χρειάζονται καὶ ἄλλα πράγματα! Θέλει πείρα, πολλὴ πείρα τραπεζιτικὴν, θέλει ὁ ἀνθρώπος αὐτὸς ποὺ θὰ διευθύνῃ τὴν Τράπεζα νὰ εἶναι ζυμωμένος μὲ αὐτὴν, νὰ ἔχη ζήσει σ' αὐτὴν μέσα, νὰ ξέρῃ βαθειὰ τὸν ὄργανισμό της, τὴν ἱστορίαν της, τὸν οικονομικὸν της ὁρμόν, τίς πολλὰς λεπτομέρειαις της, ποὺ δὲ μαθαίνονται εὐκόλῃ ἀπὸ τὸν πρῶτον ποὺ ἔτυχε νὰ ξεφυλλίσῃ στὴν Εὐρώπῃ μερικὰς φυλλάδες οικονομολογικὰς, καὶ γιὰ νὰ συγκεντρώσῃ μετὰ τίς ἰδίαις θέλει ἀνθρώπου ποὺ νὰ συγκεντρώσῃ μετὰ του μαζὶ μὲ τὸν ἐπιστήμονα, τὸν οικονομολόγον, καὶ τὸν ἀνθρώπον τῆς πολλῆς τραπεζιτικῆς πείρας καὶ τοῦ Διοικητικοῦ δαιμονίου. Τὰ προσόντα αὐτὰ μόνον ὁ ὑποδιοικητὴς κ. Εὐταξίας, ὁ συνεργάτης τοῦ μεγάλου νεκροῦ τῶν τελευταίων ἡμερῶν, ὁ συμδοχθὸς του εἰς πᾶσαν ὁρᾶσιν, ὁ ἀναπληρωτὴς του στὶς μακρυνῆς ἀπουσίαις του, τὰ συγκεντρώνει ἅλα, καὶ αὐτὸς εἶναι ἐκεῖνος ποὺ πρέπει νὰ κρατήσῃ τὸ τιμὸν μὲ τὰ στενὰ χέρια γιὰ νὰ ὀδηγήσῃ τὸ ντρέντιντ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς στὸ λιμάνι τῆς οικονομικῆς ὁδοῦ, ὅπου τὸ ἔφερνε σὺμφυχο ὁ Βαλαωρίτης.

Οἱ μέτοχοι ποὺ τὸν τιμοῦν τόσα πόρῃ χρονία μὲ τὴν πλήρη ἐμπιστοσύνη τους καὶ ξεύρουν ἀληθινὰ τί ἀξίζει ἓνας Εὐταξίας, θὰ τὸν ἀναδειξοῦν Διοικητὴν τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς, ποὺ εἶναι καὶ ἡ εὐχὴ ἅλου τοῦ προσωπικοῦ τοῦ πρώτου πιστωτικοῦ ἰδρυματοῦ τῆς Ἀνατολῆς.

Γ. Δ.

ΤΟΥ ΨΥΧΑΡΗ

"Η Ψ Γ Ν Η,"

Ὁ ἰκανοφόρος μυθιστόρημα, πουλιέται στὰ γραφεῖα μας καὶ στὸ βιβλιοπωλεῖο Βασιλείου καὶ Κουλλάρη (ὁδὸς Σταδίου 12). Δρ. 1.50. Γιὰ τὸ ἔξωτερο 2 δρ. δίχως ταχυδρομικά.

ΟΜΙΛΙΕΣ — ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ

Ὁ κ. Πέτρος Βλαστός τοῦ «Ἐκπαίδ. Ὀμίλου» μίλησε τὴν προπερασμένη καὶ περασμένη Τρίτη στὴν κάτω σάλα τοῦ «Λυκείου τῶν Ἑλληνίδων» γιὰ τὴ «Φυλετικὴ εὐγένεια». Ἡ βαθυστόχαστη μελέτη τοῦ κ. Βλαστοῦ ἀκούστηκε μὲ προσοχὴ ἀπὸ τὸ διαλεχτὸ ἀκροατήριον ποὺ καταπλημμυροῦσε καὶ τίς δυὸ βραδιὰς τὴν εὐρύχωρον σάλα. Ὅταν ἡ μελέτη αὐτὴ δημοσιεῖται στὸ «Δελτίον τοῦ Ἐκπ. Ὀμίλου» ἢ σὲ ξεχωριστὸ βιβλίον, θὰ δεიχτεῖ περισσότερο ἢ ἀξίαν της, γιατί ὅσο καὶ νὰ προσέχει κανεὶς σὲ μιὰ ἑμιλίαν, εἶναι ἀδύνατον νὰ συγκρατήσῃ δλοκληρωτικὰ τὸ νόημα μιᾶς πνευματικῆς ἐργασίας ποὺ ξεβγήκε ἀπὸ σκέψη πολλὴ καὶ ἀπὸ πλατεῖα μελέτη ἱερέπει νὰν τὴ διαβάσει κανεὶς προσεχικὰ, καὶ ὅχι νὰ τὴν ἀκούσει, γιὰ νὰν τὴ νιώσει μιὰ τέτοια ἐργασία, ἀφοῦ καὶ ὅλη ἡ δημιουργικὴ ἐργασία τοῦ κ. Βλαστοῦ, ἔμμετρη καὶ πεζή, στὸ βιβλίον δεῖχεται καλύτερα.

Περὶληψὴ τοῦ Β' μέρους δημοσιεύομε σ' ἄλλῃ σελίδῃ.

Στὸ Σοσιαλιστικὸν Κέντρον (ὁδὸς Αἰδίου 79) τὴν προπερασμένη Κεριακὴ στὶς ἔξη τὰπομεσήμερον μίλησε ὁ Πάνος Δ. Ταγκόπουλος μὲ θέμα «Ὁ σοσιαλισμὸς καὶ ἡ δημοτικὴ γλώσσα» τὴν περασμένην Κεριακὴν ὁ Ν. Γιαννίδης μὲ θέμα «Οἱ δυὸ πόλεμοι ἀπὸ σοσιαλιστικὴ ἀποψη» καὶ αὐριον, τὴν ἰδίαν ὥραν, θὰ μιλήσῃ ὁ Δ. Ταγκόπουλος μὲ θέμα «Ἡ γυναίκα τοῦ λαοῦ ἀπέναντι τῆς Κοινωνίας καὶ ἀπέναντι τοῦ Νόμου».

Ἡ δ. Σμαράγδα Γεννάδη, καθηγήτρια τοῦ τραγουδοῦ στὰ Ὁδεῖα Ἀθηῶν καὶ Πειραιῶς, ἔδωσε τὴν περασμένην Κεριακὴν στὴν σάλα τοῦ Ὁδεῖου τὴ συναυλίαν της μὲ πλούσιον καὶ διαλεχτὸν πρόγραμμα (Lotti, Mozart, Berlioz, Grieg, Brahms, Καλομοίρη, Debussy, Wagner καὶ Strauss καὶ μ' ἐπιτυχίαν μοναδικά. Ὅλοι φύγανε καταμαγεμένοι ἀπὸ τὸ τραγοῦδι της μὰ καὶ ἀπὸ τὸ ἀριστοτεχνικὸν παίζημα της κ. Χαρίκλειας Καλομοίρης, ποὺ τὴ συντρόφευε μὲ τὸ πιάνον καὶ πούπαίξε καὶ μοναχὴ της μὲ τέχνην καὶ μ' αἴσθημα μοναδικὸν τὴ «Barcarolla» τοῦ Lindow κ' ἓνα Valse τοῦ Rubinstein. Τὸ «Γυρᾶ καὶ ὄρμα ὁ Μενέλαος», ἡ «Γιὰ τὴ Ζωὴ» καὶ τὸ «Στέκει τὸ Βασιλόπουλον» (ἀπὸ τοὺς «Γαμβούζους καὶ Ἀνάπαιστους» τοῦ Παλαμά), τονισμένα ἀπὸ τὸν Καλομοίρη καὶ τραγουδημένα ἀπὸ τὴ δ. Γεννάδη, καταχεροκρατηθήκανε τὴν τριὰ μουσικὰ ἀριστοτεχνικὰ, — μὲ τὴν ἄδειαν πάντα τοῦ κ. Φώτου Πολίτη.

ΠΕΡΑΣΤΙΚΟΣ

Ο ΝΟΜΑΣ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΑΤΟ

Ίδιοκτήτης: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΡΑΦΕΙΑ: ΔΡΟΜΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, αρ. 4, ΑΘΗΝΑ

Συντρομή χρονιάτικη: Για την Ελλάδα και την Κρήτη δρ. 10. Για το εξωτερικό φρ. χρ. 12,50.—Για τις επαρχίες δεχόμαστε και τρίμηνες συντρομές (1 δρ την τρίμηνα).—Κανένας δε γράφεται συντρομητής ἄδὲν προπλερώσει τὴ συντρομή του.

20 λεπτά τὸ φύλλο.—Τὰ περασμένα φύλλα πουλιούνται στὸ γραφεῖο μας διπλὴ τιμὴ.

Βρίσκεται στὴν Ἀθήνα σ' ὄλα τὰ κώσκια, καὶ στὶς ἐπαρχίες στὰ πραχτορεῖα τῶν Ἐφημερίδων.

Παραγράφια

ΜΙΑ φορὰ κ' ἕναν καιρὸ εἶχε ἰδρυθεῖ μιὰ «Φοιτητικὴ συντροφιά». Ἡ Συντροφιά αὐτὴ ἀπὸ καιρὸ τώρα δὲν ἀκούγεται. Μπορεῖ καὶ νὰ διαλύθηκε ἴσως γιατί πολλοὶ ἀπὸ τοὺς πρωτεργάτες τῆς πήρανε τὸ διπλωμά τους, κ' εἶται πάσανε, φυσικά, νὰ αἰτιῶνται φοιτητές, ἴσως γιατί τὰ παιδιά ποὺ τὴν ἀποτελοῦσαν εἶναι καὶ αὐτοὶ Ρωμοὶ κ' εἶσι γλήγορα κουράζονται, ἴσως καὶ ἀπὸ τὸν πόλεμο, ἴσως καὶ ἀπὸ ἄλλες ἀφορμές. Δὲν ξέρουμε. Τὸ ζήτημα εἶναι πὺς διαλύθηκε καὶ ἡ Συντροφιά καὶ αὐτὸ εἶναι λιτηρότατο. Γιατί ἡ Συντροφιά εἶχε μεγάλο καὶ πλατὺ ἔργο νὰ ἐτελέσει: ὄχι μόνο νὰ ξεσκλαβώσῃ τὴ φοιτηταρίά ἀπὸ τὴν καθαρουσιάνικη μούχλια, μὰ νὰν τῆς ξερριζώσῃ καὶ πολλές ἄλλες πρόληψες, ποὺ σήμερα τὸ Ρωμιὸ φοιτητὴ τὸν δαίχνουνε γιὰ τὸν πῦρ πτωχολογικὸ φοιτητὴ τοῦ κόσμου, ἕνα εἶδος Κινέζο τοῦ παλιοῦ καιροῦ, ἀπὸ καὶ οἱ σημερνοὶ Κινέζοι τινάζανε τὸν Κινεζισμό μακριὰ ἀπὸ τὴν ψυχὴ τους καὶ ἀρχινοῦσαν νὰ ζουνιοῦνται καὶ αὐτοὶ σὰν προδευτικοὶ ἄθροῦποι.

Οἱ ΦΟΙΤΗΤΕΣ μα; ὅμως σὰν Κινέζοι φέρνουνται ἀκόμα ἔρχονται ἀπὸ τὴν ἐπαρχία τους στὴν Πρωτεύουσα καὶ ἀντὶ νὰ πάρουν κάτι ἀπὸ τὴν Πρωτευουσιάνικη ζοή, τὸ ἐναντίο, κουβαλοῦνε στὴν Πρωτεύουσα τὴν Ἐπαρχία τους μὲ τὰ μικροζητηματάκια, τίς μικροπολιτικές, τίς μικροφιλοτιμίες τους. Ἰσαμε τώρα γιὰ ποῖο γενικώτερο ζήτημα σηκωθήκανε: Γιὰ ποῖα νεωτεριστικὴ ἰδέα; Γιὰ ποῖο μέτρο ριζοσπαστικὸ;

Θεμέλια τῆς κοινωνίας φιλοδοξοῦνε νὰναι. Χαλάλι τους. Ποιὸς τοὺς τάρνιεται; Μὰ ἔχουμε καὶ μεῖς δικαίωμα, ποὺ

ξοῦμε μέσα στὴν κοινωνία, νὰ πατήσουμε τὰ τέτια θεμέλια νὰναι γερὰ, πᾶνου σὲ στέριο ἔδαφος, καὶ ὄχι κακοζινομένα πᾶνου σὲ ἄμμοδιά.

Κ' Εἴσι χειροκροτοῦμε τὴ στάση ποὺ κράτησε ἡ Κυβέρνηση ἀπέναντι τους στὸ τελευταῖο φοιτητικὸ ζήτημα. Τοὺς μεταχειρίστηκε σὰν ἄτιχτα παιδιά καὶ ἀνάλογα τοὺς φέρθηκε.

Μὰ καὶ ἡ κοινωνία ἔτσι ἔκρινε τὸ φέροισμό τους. Καὶ γιὰ τοῦτο ὅταν οἱ χωροφύλακες, ἕνα πρωῖνό, παρνοῦσανε καταμεῖς ἀπὸ τὴν ὁδὸ Σταδίου τάταχτα παιδιά, ὀδηγώντας τα στὴ χάψη, οἱ πολίτες ζουνοῦσανε τὸ κεφάλι τους χλευστικὰ καὶ μονολογοῦσανε:

— Τὰ καημένα τὰ παιδιά δὲν τὸ πήρανε ἀκόμα χαμπάρι πὺς ἀλλάξανε καὶ ἐδῶ τὰ πράματα!

Μὲ ἄλλα λόγια, δὲν τὸ νῶσανε ἀκόμα πὺς πάσανε καὶ νὰ μᾶς κυβερνοῦνε οἱ σανίδες καὶ οἱ ροῦγγες τῆς Ἀθῆνας

Ἄλλοι καιροὶ, ἄλλα ἦθη, παιδιά—καὶ νῶστε το!

ΟΤΑΝ ὁ Κωστής Παλαμᾶς δημοσίεψε στὸ «Νουμά» τὴ μελέτη του «Λασκαρίτος καὶ Βαλαωρίτης» («Νουμάς» 1911, σελίδα 7), ὁ Διοικητὴς τῆς Ἐθνικῆς Τράπεζας, ποὺ τόσο τραγικὰ πνίγηκε προχτές, ὁ γιὸς τοῦ ποιητῆ τῆς «Κυρὰ Φροσύνης» καὶ τοῦ «Φοιτητοῦ», τοῦστελε ἕνα γράμμα ποὺ τοῦ γράφε, θυμοῦμαστε, πόσο ὁμορφα πέρασε τὴ μέρα του διαβάζοντας στὸ «Νουμά» τὴ μελέτη του καὶ πὺς θύμησες περασμένες τοῦ ζῦτησε.

Ἄν ὁ Παλαμᾶς θελήσει τώρα νὰ δημοσιέψῃ αὐτὸ τὸ γράμμα, θὰ δείξει πὺς ὁ μακαρίτης Βαλαωρίτης δὲν εἶτανε μόνο ἄξιος τῆς ἀπεξίτης, μὰ καὶ φιλόστοργος γιὸς ποὺ τὸν ἄγγιζε στὰ κατὰβαθα κάθε καλὴ κουβέντα ποὺ γινότανε γιὰ τὸ μεγάλο του τὸν πατέρα.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΓΑΛΩΣΣΟΛΟΓΟΥΣ μας αὐτὸ: Ὁ φίλος Τιμ. Σταθόπουλος μᾶς ἔδωσε ἕνα γράμμα σταλιμένο στὸ Λήμαρχό μας κ. Μπενάκη ἀπὸ κάτιονε συμπολίτη. Ὁ κάπιος αὐτὸς δὲν ἔμεθε, φαίνεται, πολλὰ γράμματα καὶ γι' αὐτὸ ἴσια ἴσια ἀγωνίζεται νὰν τὰ περὶ περὶ διὰ γραμμῶν. Καὶ τὰ λέει περίφημα. Κεῖνο ὅμως ποὺ μᾶς ἔκαμε περισσότερη ἐνάπωση εἶναι ἕνα πελώριο «Ἀτόχερσὴ» ποὺ φηγοῦράει στὸ πανώγραμμα.

Κι ἀποδείχνει τὸ «Ἀτόχερσὴ» αὐτὸ, ὄχι τὴν ἀγραμματώσνη, μὰ τὴν τίση καὶ τὴν πιδεξιωσύνη ποῦχει ὁ λάος μας στὰ σύνθετα. Νὰ γράψῃ «Σιὰ χέρια του», τοῦ φαίνοντανε ἀγράμματο τὸ «ἰδίαις αὐτοῦ χερσὶ», τῦβρισκε μακαρόνι. Σκάρωσε λοιπὸν καὶ αὐτὸς τὸ «Ἀτόχερσὴ» κ' οἰκονόμησε μιὰ χερὰ τὴν περιστάση.

ΔΕ βραβεύτηκε κανένα στρατιωτικὸ τραγοῦδι ἀπὸ τὰ ἐφτακόσια τόσα ποὺ σταλθῆσανε στὸ διαγωνισμό Ἡ Ἐπιτροπὴ μᾶς εἶτε πὺς δὲν ἄξιζε κανένα τὸ βραβεῖο. Ἄλλοι ὅμως λένε πὺς ἡ Ἐπιτροπὴ δὲ βρήκε κανένα ποὺ νὰ

στάλθηκε από καιένα δικόνε της και γι' αυτό τάπορρι-
ψε όλα.

“Α θέτε πιστεΐτε το.

ΓΙΝΕΤΑΙ κάποια κοινά στίς έφημερίδες τούτες τίς
μέρες για τὸ μελλούμενο άνοιγμα τῆς Ἀκαδημίας μας.
Διασκεδαστικά πράματα και μακάρι νά γίνονται δλοένα.
Ἔστ' ὅσο νά, κ' ἔνα παρηγορητικό σημάδι : Ὁ κ. Δ.
Καμπούρογλου τῆς Ἑθνικῆς Βιβλιοθήκης, γράφοντας ποιοί
και ποιοί πρέπει νά μπούνε στην Ἀκαδημία, δέ φοβήθηκε
νάναφέρει από τούς πρώτους πρώτους και τόν Ψυχάρη.

Λέμε δέ φοβήθηκε, και τὸ τονίζουμε, γιατί πολλοί,
πού καμώνονται κιόλας τὸ δημοτικιστῆ, τρέμουνε και
μουρμουρισιά νάν τὸ ποῦνε αὐτὸ τόνομα, ἀφοῦ ὁ ἀντιψυ-
χαρισμός στίς ἅγιες μέρες μας κατάντησε γερὸ σκαλοπατί
για νάποχτῆς σιμπά'ειες και νά τελιώνεις τίς δουλί-
τες σου.

ΕΝΑ ὑπέροχο ποίημα, με τὸν τίτλο «Ὁ ἕννος τοῦ
Μισράλ» δημοσίεψε ὁ ποιητῆς Σικελιανός στην «Ἀκρό-
πολη τῆς περασμένης Κερικῆς.

Τὸ ξανατεπώνουμε και μεῖς ἐδῶ, γιατί τάζξει.

Τὰ λαμπρὰ βῶδια, στριφοπόδα πάνε,
Ξεσέροντας ἀργά τῆ νεκροφόρα,
Μὲ τὸ ἅγιο λείψανό σου κ' ἔρημῆ ἡ χώρα
Ἀπ' τούς πιστούς σου, ὅπου σκεφτοὶ ἀκλουθάνε,
Τῆ φωτεινῆν ἀποζητᾶει φωνή τους
Καθώς, σάν τὰ κεντάει με τῆ βουκέντρα,
Βαθιά ὁ ξενγᾶς—κι αὐτὰ δὲ μοικανιῶνται,
Μὲ πλέριο ἀχόν, ἀνάμεσα στὰ δέντρα
Ἵμως, τὰ γερατιά σου τ' ανθοφόρα,
Ποῦ στῆς ζωῆς σου ἐρέψανε τῆ ρίζα,
Σὰ μυγδαλιάς, ἀπὸ προσήλια μπόρα,
Εἶδαν τῆ γῆ σου, ἀπάθνενη, ὀρθοβύζια,
Στοῦ ἔπνου σου τὸ ἄκουσμα, βαθιά νά νιώσει
Τῆς δόξας τὸν ἀθάνατον ἰχῶρα.
Τί, ἂν ἀπ' τούς βάλτους τῆς Καμάργας, ἴστω
Μὲ τῆς Ἀρλῆς τὰ ρεῖπια, ἀχολογᾶνε,
Οἱ καμάνες, ἀργά, στὰ ἐρημοκλήσια ;
Ρεσιῖνι ἄδρῶ, εὐωδᾶν τὰ κυπαρίσσια!
Και ὀλόγηρα, βιζαίνοντας, βογγᾶνε
Τὰ χρυσᾶ πρωτοζάνοιχα μελίσσια.
Και νά, οἱ παρθένης δὲ μοιρολογᾶνε,
Μὰ ἐκεῖ ποῦ ἐλλογημένος φέρνει ὁ δρόμος,
Ἵπου ἄφοβο πατάει και τὸ κοτσύφι,
Στὰ μονοπάτια ὅπου θρασεύει ὁ φλῶμος,
Τὸ «χαῖρε» λέοντας, πρὸς τὴν Ἁγία Νύμφη
Πρὸς ἑσένα τὸ «χαῖρε» προσβοδᾶνε.
Ἵπο πόσο ἐδλογητὸ τὸ κοιμητήρι,
Ποῦ θὰ δεχτῆ τῆ μνήμη σου, ὡς τὸ μαῦρο
Τοῦ Βασιλόπουλου ποιητῆ, ποιήρι,
Τοῦ Κῆτς, ποῦ στὰ κατὰβαθα χωμένο

Τῆς γῆς, ἐπόθησε νά πιεῖ, ἀπ' τὸ λαῦρο
Μῦρο κ' ἀπ' τὸ τραγοῦδι σου ἀδρωμένο!
Τί, ἂν ἀγρυπνᾶν για σέ, τὰ μοναστήρια ;
Τί, τῶνα - τᾶλλο, στὰ χωριά, ἂν ξυπνᾶνε
Τοῦ πόνου οἱ ἐκκλησιές, τὰ σημαντήρια ;
Τί, ἂν ὁ ἀχός, λιγοθυμῶντας φτάνει ;
Τὸ Ἑλιοβασιλεμά σου, ὅπως τὰ μύρια
Πουλιά, ποῦ πάνε νά κουρνιαίσουν, κάνει
Ἀπ' τὸ κελᾶδισμα, ἔνα συντριβάνι,
Τὰ κυπαρίσσια, θεῖα, ν' ἀχολογᾶνε!

14 Μαρτίου 1914

ΣΙΚΕΛΙΑΝΟΣ

...

ΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ "ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΟΜΙΛΟΥ,"

ΤΟ ΔΕΛΤΙΟ

Ὁ Ἐκπαιδευτικὸς Ὀμιλὸς λυπάται πο-
λὸ γιατί δὲν μπόρεσε ἀκόμα νά κυκλοφορήσει
τὸ Δελτίο τοῦ 1913. Ὁ λόγος τῆς μεγάλης
ἀργοπορίας εἶναι πρῶτα ὁ πόλεμος και δεῦτε-
ρο ἡ ἀπεργία τὸν τυπογράφον. Ὅταν ἄρχι-
σε ἡ ἀπεργία μόλις λείπανε τρία τυπογραφικὰ
φύλλα για νά συμπληρωθῆ τὸ Δελτίο και ἐλπί-
ζει ὁ Ὀμιλὸς πὸς τώρα ποῦ τὰ πράματα πῆ-
ρανε καλύτερο δρόμο, θὰ μπορέση θὰ βγῆ τὸ
Δελτίο κατὰ τῆ Λαμπρῆ.

Τὸ Δελτίο τοῦ 1913 θὰ βγῆ ἔτσι σὲ ἔνα
μεγάλο τόμο.

ΤΟ ΑΛΦΑΒΗΤΑΡΙΟ

Ἐπειδὴ ἡ ἐπιτροπὴ ποῦ θὰ γρίνη τὰ Ἀλ-
φαβητάρια δὲ θὰ μπορέση νά βγάλῃ τὴν ἀπό-
φασή της πρὶν ἀπὸ τὸ τέλος τοῦ 1914, ὁ Ὀ-
μιλὸς ἀποφάσισε νά παρατείνῃ τὴν προθεσμία
για τὴν ἐποβολὴ τῶν Ἀλφαβηταρίων ὡς τὸ
τέλος τοῦ Ἀπριλίου 1914.

«ΚΡΟΝΙΟΝ»
ΚΟΥΡΕΙΟ ΚΑΙ ΜΥΡΟΠΩΛΕΟ

(Ὅδος Σταδίου, κάτω ἀπὸ τὸ Ἀρσάκειο)

Τὰ φτηνότερα και διαλεχτότερα ὀρώματα. Κολόνια
λουίζας και λεμονιοῦ, εἰδικῆ για ἔντριβες και λουτρά.
Ἵδιαιτερο τμήμα για τίς κερῆς. Σῦρισμα καθημερινὸ ἢ δρ.
τὸ μήνα

ΕΙΡΗΝΗΣ Π. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΙΔΕΟΠΛΑΣΤΗΣ (*)

Ὁ ἥλιος ἔγινε φλογερός κι' ἡ νύχτα ἐλοσκότεινη. Ἀπάνω ἀπ' τὴ θέλησί μου σὰν κάποια ὑπαρξίς αὐτοδημιούργητη ἐστάθηκε, ζητώντας γιὰ τὸ κάθε τι ἀπολογία. Κι' ἐγώ, ὁ ἀχόρταγος κολυπητῆς τῶν οὐρανῶν μὲ τῆς τρελλῆς ἐπιθυμίας, αἰσθάνθηκα στενά τὰ ἔρια τῆς ζωῆς· τόσο, πού μιὰ στιγμή ὄραματίσθηκα οὐσιαστικά πάντα ἀπ' τὴ μανία τῶν φτερῶν μου.... Καί τὸν ἑαυτό μου, παραπλανημένο πέρα ἀπ' τὰ σκοτεινὰ περιβόλια τῆς Νύχτας, νὰ ζητᾷ μὲ ἀπόγνωσι τὸν τρόπο τοῦ ἀπολυτρωμοῦ....

Μὰ ὅπως ἄλλοτε, στῆς εὐτυχημένες ὥρες, ἔτσι καί τώρα ἀκούστηκε φωνὴ ἀπόμακρη νὰ φθάνη, σὰν τὸ πρῶτο κήρυγμα μιᾶς δεύτερης ζωϊκῆς ἐποχῆς πού θὰ περνοῦσα :

— Ἄδικα, ἄδικα ! Ὁ ἔρωτας κι' ὁ θάνατος ζοῦν ἀδελφωμένοι στὴν ψυχῇ. Κι' ὅμως κατὰ βῆθος δὲν εἶναι παρὰ δυὸ ἐκδηλώσεις τοῦ ἴδιου πράγματος. Τώρα πού προσπέρασαν, γιὰ νὰ κουρνιαξοῦν σὲ κάποια ἀλλήν ὑπαρξί, ἰδὲς τριγύρω τὴν ἀλήθεια, πού εἶναι ἡ πηγὴ τοῦ κάθε πόνου μὰ καί τῆς κάθε ἀθάνατης χαρᾶς....

Κι' ἐγώ σὰν νεκραναστημένος ἀκούγα τῆς παράξενες σοφίης πού ἀρχίζαν ν' ἀχνοροδιζοῦν ἀσυναίσθητα στὸν οὐρανὸ τῆς ἀλλαγμένης μου ψυχῆς....

Γύρω μου ἐφούντωνε ἡ βοή, σὰν ὅλα τὰ πράγματα νὰ μιλοῦσαν φλόγα. Πρῶτη φορά ἀκούσα τὸ μουρμούρισμα τῶν ρυακίων ἔτσι καθαρά. Καί τὸ χορτάρι ἐλόρθο καθὼς ἔστεικε στὸν ἥλιο, πίνοντας τὴν ζεστασιά, μοῦ φάνηκε σὰν ζωντανό, πού εἶχε σὲ μικρὸ ἀποτίπωμα τὸν ἴδιο ὄργανισμό μὲ μένα. Ἡ ζωὴ του ἦταν ἔντονη κι' ὠραία. Καί γέροντας σὲ μιὰ στιγμή κορφὴν τρεμουλιαστὴ στὴν διπλανή ἀνεμώννα, τὸ εἶδα νὰ τερνάζεται, — ὦ ! μὲ τόσο πάθος !..

Ἐσταύρωσα τὰ χέρια κι' ἐκίτταξα τριγύρω, τεντώνοντας μᾶτι ἀχόρταγο στὸν μέγαν ἔργασμό τῶν Ὁλων. Γιατί ἡ αἴρα κάποιων μεγαλείτερων ἰδανικῶν ἀρχισε νὰ μοῦ χαιδεύῃ τὸ μέτωπο, κυλών-

τας ἀπ' τοὺς κόσμους τῆς Ἀθανασίας. Καί σιγὰ-σιγὰ ἡ γνώσις τοῦ «ἐαυτοῦ» ἔφθασε νὰ μοῦ φαίνεται στενὴ κι' ἐγωιστικὴ σοφία, ἀνάξια γιὰ μένα καί γιὰ τὸν προορισμὸ πού ὄνειρεύθηκα.

Ἀνέβηκα στὴ σκηνή μου σὰν θαμπαμένος ἀπ' τῆς νέες μου σκέψεις. Ἡ Πολιτεία μου εἶχε ξαναβρῆ τὴν παλιὰ τῆς ἡσύχια, καί τριγύρω ἡ θάλασσες στὸ ἀγγιγμα τοῦ ἡλίου, πετοῦσαν σπιθὲς πολύχρωμες, σὰν νᾶχαν κατακαθίσει στὸ βυθὸ τους χρυσάφια καί διαμαντόπετρες.

Σὲ στίβες κατέβαιναν τ' ἀνθόφυλλα, ριγμένα ἀπ' τὸ πρῶτο δροσοράντισμα· καί οἱ ἀφροὶ τῶν ποταμῶν, πού ἐπεφταν παφλάζοντας, ρουφιόνταν μυρωμένοι ἀπ' τῆς ρωγμῆς τῆς γῆς. Γιατί τὸ λουλούδι εἶναι τὸ ἱερό θυμιατήρι, πού καίει ἀτέλειωτα κι' ἀκούραστα στὴν βῆσι τοῦ κόσμου χαμηλά, πιστὸ στὸς θεοὺς του....

Τὰ δένδρα ἐβούιζαν ἀόριστα καί τὰ πουλιὰ πετοῦσαν χαμηλά, σέρνοντας χαιδευτικά τὰ ράμφη στὰ φρέσκα ἀνθοπέταλα.

Ὁ ἥλιος ἔρριχνε μεγάλες σκιές στὰ πλάγια τῶν βουνῶν, πού ἐφαίνονταν Ὡχλῆς ἀνοιχτοφτέρουγες, ἔτοιμες νὰ ξαναπάρουν τὸν μοιραῖο δρόμο.

Τὸ πνεῦμα κάποιας πολυσύνθετης ἐνέργειας πού κρυβόταν κάτω ἀπ' τῆς ἀπλῆς γραμμῆς ἀρχισε νὰ κεντᾷ τῆς ἀνησυχίας τῆς Ὡχλῆς μου. Ἐγύρισα πίσω καί εἶδα σὰν ἀσήμαντη σιαγόνα τὸν ἴσκιό μου. Κι' ἐπίστεψα τότε, γιὰ πρῶτη φορά, πὼς τὸ μεγαλύτερο καλὸ εἶναι νὰ χάνεται κανεὶς κι' ἀπ' τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό του μέσα στὴν ἀπέραντη συνολικὴ ζωὴ.

Ἡ καλύτερα νὰ βρίσκεται ἐνεργητικὰ σὲ κάθε κίνησι, ὡς τὴν περὶ ἀπιαστὴ, πού ξεφεύγει ἀπ' τοῦ θνητοῦ τὸ ἄκνὸ μᾶτι· ὥστε ἡ χαρὰ του ν' ἀρδεύεται ἀπ' τῆς Μεγάλης Πηγῆς, κι' ἡ σκέψις του ν' ἀναίθνας χτύπος ἀπ' τὴν ἐσώτερη διανοητικὴ δόνησι πού ἀνανεώνει τοῦ κόσμου τὰ γεννήματα....

Μὲ τὴν διαδοχὴ τέτοιων σκέψεων, — πού εἶναι τὰ πρῶτα ἀγριοσύλουδα στὸν κάμπο τῆς ψυχῆς ὕστερα ἀπὸ μεγάλο χαλασμό, — ἔζησα ἀπέραντο καιρὸ.

Ἄνεμος ξένος, εἶχε δώσῃ στὴν ὑπαρξί μου κάποιο ταλάντευμα τόσο δυνατὸ, κι' ἔξαφνα βρισκόμουν βαθειὰ στῆς κοίτες τῶν νερῶν, ψηλὰ στῆς ἀθδανοφωλιές, κάτω ἀπ' τὴν φλούδα τῆς γῆς, πού ἡ ρίζες πλέκονται ἀπλώνοντας τὸ δίχτυ τῶν μυστικῶν ἐρώτων,.... ὡς τῆς αὐγῆς. (Ἀκολουθεῖ)

(*) Κοίταξε ἀριθ. 519 520 καί 521.

ΕΛΕΓΓΙΑΚΟΙ ΤΟΝΟΙ

ΚΑΚΟΘΑΝΑΤΟΙ

Methought from the battle field's dreadfull array
Far, far, I had roam'd on a desolate track :
'Twas Autumn,—and sunshine arose on the way
To the home of my fathers, that welcomed me back

T CAMPBELL

Στὸ κτενὸδῶμα, τὸ χωρὶὸ σύγκορμον τινάζεται
κ' οἱ κοπέλλες, οἱ ρούσσες, οἱ φεγγαροπρόσωπες μὲ
τ' ἀσημίκρουσσα γιορντάνια, χορδόνε στήνουνε κι
ἀπὸ τὰ σιδερένια τῶν παλληκαριῶν στήθια τραγοῦ-
δι ξεφεύγει.

Μιά κοπέλλα κουρτέσσα μὲ χρουσόφαντο καβάρ-
δι σὲ κοντοζυγώνει καὶ σιγανοψιθύριστα σοῦ λέει :
«Στὸ καλὸ λεβέντη μου !» κ' εἰκόνα μὲ τὸ γκόρφι
σοῦ κρεμάει στὸ λαιμὸ σου. «Γιὰ νὰ σὲ φυλάει κα-
λέ μου», σοῦ λέει καὶ τὰ μάτια σου βουρκώνουνε
καὶ λυγμόπνιχτα τῆς ἀποκρίνεσαι : «Καλὴν ἀντά-
μωση, καλή μου...»

Καὶ μιὰ ἄλλη κλεφτὰ ξεφεύγει ἀπ' τὸ χορὸ καὶ
τὸ συχωριανὸ σου ζυγώνει...

Ἡ ἑλληνικὰ τῆς : κυπαρισσένια καὶ τὰ μάγουλά
τῆς : ἄλκυες μωστοκαρφές ..

Τὰ μάτια τῆς τὸν γερανὸν οὐρανὸν ἀντικρύ-
ζουνε καὶ λὲς προσευχὴ, ἐπίκληση, κάνει στὴ Δέ-
σποινα, ποὺ ἔνοιωσε κι αὐτὴ τὴν πίκρα τοῦ χω-
ρισμοῦ...

Γλυκοφιλάει τον στὸ μέτωπο καὶ σταυρὸ μὲ κα-
τάσειστα τοῦ κρεμάει στὸ λαιμὸ καὶ κάτω θέλει νὰ
τοῦ πεῖ κ' οἱ δυὸ ὄμο στὸν ὄμο γέρνουνε καὶ κλαῖνε...

Ἡ πολεμοκράχτηρα φωνὴ τῆς Πατρίδας ποὺ στὸ
τρανὸ μακελιὸ σὰς καλοῦσε, ἀδερφομιμένους σὰς
βρῆκε...

Συντρόφια τῆς ζωῆς εἶσατε μὰ καὶ συντρόφια
τῆς μάχης ἢ Μοῖρα σὰς ἔριξε...

Στὸ τρανὸ γιορτάσι — σὰν ἀητόπουλα — σπαθω-
τὲς ἀνοίξατε τὲς φτεροῦγες σας καὶ μ' ἄγριο φροῦ-
μασμα, τραβήξατε ἑλόχαρα μπροστά...

Πίσω σας τὲς ὄρισμαλλοῦσες κορασιῆς ἀφήσατε...

Καὶ τὸ σκοπέλι ἀνοίχτηκε κι ἀβάσταχτοι κυ-
λοῦσαν γι' αὐτὲς οἱ πόνοι ..

Ἡ καρδιά σας λὲς ἀπὸ μπροῦτζο σιαγμένη ἀ-
στόχευε ὅλα καὶ τίποτα δὲ θυμότανε.

Τὸ μικρὸ χωριουδάκι μὲ τὰ χαμηλοῦτσικα σπι-
τάκια, μὲ τὰ λιακωτά, τὴν ἑλδασπρη νυφούλα — τὴν
ἐκκλησιὰ — τὴ σπέλα ποὺ πηγαίνανε οἱ καλὲς σας
γιὰ νερὸ — ὅλα τὰ λησμονήσατε...

Τόσο σὰς εἶχε μεθύσει τὸ μπαροῦτι...

Στὸ Σιδερόκαστρο — κει ψηλὰ στὸ βράχο ποὺ ὑ-
ψώνουνται τὰ ρέπια τοῦ Κάστρου, ἓνα μπουμποῦκι,
ποὺ μέσα του ἔκρυβε τῆς ὀχιάς τὸ σάλιο, τὸ φαρ-
μακερὸ, σιμά σας μαδῆθηκε κι ἀνάλαφρα σὰς χτύπη-
σε στὲς γερές σας φτεροῦγες...

Κουτσόφτερα σὰς ἔριξαν, ἀδερφομιμένα συντρό-
φια τῆς μάχης, σ' ἓνα φορεῖο καὶ στὰ πρόχειρα χει-
ρουργεῖα τῆς Κάτω Τζουμαγιάς σὰς πῆγανε...

Κι ὁ μαντατάρης ἔτρεξε καὶ τὸ κακὸ μαντάτο
κίλησε ἀπὸ πόρτα σὲ πόρτα κι ἀπὸ στόμα σὲ στό-
μα ὁ φαρμακερὸς ὁ λόγος καὶ σ' αὐτιά τῶν μαν-
νάδων καὶ τῶν καλῶν σας ἐφτάσανε τὰ ἐλόμυρα
λόγια...

Καὶ μοιρολόγια ἀκουστήκανε καὶ ἐρράγισαν καρ-
διές καὶ στήμνες γιομίστανε ἀπὸ δάκρια...

Μελαψοὶ ἀπὸ τὴ μάνητα τοῦ χειμῶνα, ἀπ' τὸ
λιωπὶρι τοῦ Ἀλωνάρη καὶ τοῦ μπαροῦτιοῦ τὸν κα-
πνὸ, γυρίσατε ὕστερ' ἀπὸ χρόνον ..

Δαφνοστεφανωμένοι καὶ μὲ σμουριτὲς τὰ ὄπλα
σας — ποὺ σκορπίσανε γύρω τὸ Νάρο διαραίνετε
ἀπὸ μπρὸς καὶ γήλιος ἔλαμπε στὰ πρόσωπά σας ἢ
χαρά...

Βάγια καὶ δάφνες στὸ διάδα σας στρώσαμε καὶ
τὲς καρδιές μας ἀπλώσαμε γιὰ νὰ διαβῆτε...

Στ' ἀγνάντεμά σας μαννάδες γλυστράγανε ἀνά-
μεσ' ἀπ' τὸν κόσμον καὶ στὲς ἀγκαλιές σας ριχνόν-
τουσαν καὶ σεῖς οἱ Ἡμίθεοι, οἱ μπροῦτζινοὶ — ποὺ τὰ
κορμιά τὰ κοιτούμενα στοὺς κάμπους δὲ ραῖζανε τὲς
χορδὲς τῆς καρδιάς σας — τώρα θακρῶζατε καὶ δά-
κρυζε σιμά σας ὁ κόσμος ὅλος καὶ «Ὁσαννὰ» ξε-
φεύγανε ἀπὸ χεῖλια καὶ μελίσσια ἀμέτρητα βουί-
ζανε...

Σεῖς, ποὺ ρουφήξατε ἀπ' τὰ κροντήρια τὸ ἄλι-
κον αἶμα... Σεῖς, ποὺ λογάρι εἶταν ὁ λόγος σας στὴ
νέα γεννιά καὶ ποὺ σὰν παραμύθια στ' αὐτιά τῶν
νιῶν κυλούσανε τ' ἀντραγαθῆμάτ' σας — ποὺ κι
αὐτὰ εἶχανε πάρει ὕψη ἐρωτικοῦ τραγουδιοῦ — δὲ
βαστήξατε στῆς Εἰρήνης τὴν κάλμα. Ὁ κόρος γιὰ
σὰς δὲν ἦρθε...

Ἐνα ποιητὸν ἀπὸ τὸ λόχο σας σῆκώσανε πάνονο
σὲ ξυλοσάνιδα καὶ σὲ κάποιον Νοσοκομεῖο σὰς ρίξα-
νε... Μηλιγγίτης σὰς εἶχε βάρσει...

Οἱ θάλαμοι κλειστήκανε καὶ ὅλοι οἱ στρατιῶτες,

τὰ ἄπλερα παιδιά, τ' ἀμάθητα στοῦ μακελειοῦ τῆ λύσσα, μπρὸς ἀπ' τοὺς θάλαμους διαβαίνανε φοβισμένα...

Ἡ Μοῖρα — τί παιχιδιάρια ποῦναι ; — σὰς γλύτωσε ἀπ' τὸ σύφλογο, ἀπόδιωξε τὸ δαγκωμένο βόλι καὶ τὸ «μπομπούκι» σὰς σεβάσθηκε...

Ἐίτανε γραφτὸ σ' ἐρημικὸ κρεββάτι, σὲ κρεθᾶτι πόνου ἄσημο νὰ γείρετε... Ὅχι, σὰν Ἡρώες, μὰ σὰν ἄσημα ζούδια...

Στῆ ζωὴ συντρόφια... Στῆ μάχη συντρόφια μὰ καὶ στὸ θάνατο συντρόφια...

Δάκρυ γιὰ σὰς δὲ χύθηκε...

Τί! ἄσπλαγχη ποῦν' ἡ Πατρίδα !...

Ξερά, ξερά ἡ διαταγὴ τοῦ Συντάγματος ἔγραψε καὶ διαβάσθη καὶ μόνο κείνων ποὺ σὰς ξέρανε νοτίστηκαν τὰ μάτια... «τοὺς θανόντας στρατιώτας... διαγράφωμεν τῆς δυνάμεως τοῦ ὕψ' ἡμᾶς Συντάγματος ...»

Μιά διαγραφὴ καὶ τέλειωσε...

Αὐτὸ ψυχρὸς σήσανε...

Αὐτὸ πολεμιστὲς κύλησαν στὴν ἀφάνεια...

Τὸ χωριὸ ποὺ στὸν ἐρχομὸ σας σύγκορμα θὰ τινάζτανε ξανά καὶ ποὺ λαγοῦτα κι ἀσκοτούμπανα ὅ' ἀντηχοῦσαν καὶ τραγοῦδια ξεφάντωσε; θὰ σκορπιόντουσαν, τώρα μουντὸ μνέσκε καὶ μόνο τῆ σιγαλιά του χαλάνε οἱ ἄνδρες κλάψες καὶ τὰ βάρειά μοιρολόγια...

Ἐνας συχωριανὸς σας ἔφερε τὰ φυλαχτὰ πίσω στὸ χωριὸ καὶ κάτι πράγματά σας...

Σὰ νὰ σὰς ἀντίκρισαν νεκροὺς κλαῖνε συντροφιασμένες — γυρισμένες ὦμο στὸν ὦμο οἱ καλὲς μὲ τὶς μαννάδες...

Γι' ἄκου : οἱ μαννάδες πῶς κλαῖνε καὶ τί βάρειά μοιρολόγια σκερποῦν...

Γιὰ κοίτα : τὰ νύχια πῶς εἶναι χωμένα στὰ μάγουλα καὶ τὸ αἷμα πῶς τρέχει ἀλλοκοτό. Τὰ μαλλιά, τὰ δλοασπρα, τοῦφες στὰ χέρια...

Γι' ἄκου ὁ γκιώνης πῶς ζητάει τὸν ἀδικασκοτωμένο ἀδερφὸ του, πάνου στὸ κλαρί, τὸ βαῖσμένο, λές ἀπ' τὸ πόνου τοῦ πουλιοῦ...

19.2.11

ΙΑΝΟΣ Α. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

“ΓΡΑΜΜΑΤΑ”

ΜΗΝΙΑΙΟ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Τόμος Δεύτερος (400 - 450 σελίδες)

Συντρομὴ φρ. 10, προπληρωτέα.

Διεύθυνση «Grammata» Β. R. 1146, Alexandri (Egypte)

Ἡ ΚΟΙΝὴ ΓΝΩΜὴ

ΑΠΟ ΤΗ ΧΙΟ

«Φίλε Νουμά»,

... Ἐδῶ στὴ Χιὸ ζοῦμε σὰν καλόγεροι. Καμμιά φιλολογικὴ κίνηση, καμμιά ζωὴ, ὅλα νεκρά. Τὸ πιὸ φοβερὸ δὲ ἀπ' ὅλα εἶναι ποὺ ἀρχίζουσι οἱ καινούργιες μας ἀρχὲς νὰ κουτσουρεύουσι καὶ κάθε ἔμμορφο ποὺ εὐρίσκονταν. Τὶς προάλλες π.χ. ποὺ περπατοῦσα στὸ Βουνάκι (Πλατεία Βασιλέως Κωνσταντίνου τοῦ ΙΒ') εἶδα ἓνα γέρικο πλάτανο, ξαπλωμένο χάμου κ' ἔτσι ὅπως εἶταν νόμιζε κανεὶς πῶς παρακαλοῦσε τοὺς δημίους τοῦ νὰ λυπηθοῦν τουλάχιστο τοὺς συντρόφους τοῦ δὲν ξέρω ὅμως, ἂν θὰ γίνεαι ἀκουστὴ ἢ παράκλησή του. Ἄν δὲν γείνει, θὰ χαθοῦν τὰ μόνα πλεῖα σημάδια τῆς σκλαβιάς, ποὺ πρέπει νὰ μᾶς ἐνθουμίζουσι ἀδιάκοπα γιὰ νὰ ξεσκλαβωνοῦμαστε καὶ ἀπὸ τὶς ἄλλες σκλαβιῆς ποὺ μᾶς κρατοῦνε. Θὰ χαθοῦν πιὰ τὰ κρεμαστάρια αὐτὰ τῶν Τούρκων, ποὺ κρεμοῦσαν ἔχι τὰ φέσια τοὺς παρὰ τὰ κεφάλια τῶν παπούδων μας, κι ἂν στρέψει κανεὶς τὰ μάτια τὴν ὄρα ποὺ ξεψυχάει ὁ ἥλιος, θὰ δεῖ τὸ Χιώτικο αἷμα νὰ κοκκινίζει τὶς κορφὰς τῶν πλατάνων, ποὺ ἀπ' τὶς ρίζες τοὺς ἀνέβηκε πάνω γιὰ νὰ τὸ βλέπομε καλύτερα· μὰ ποῦ νὰ τὸ δοῦμε μεις, ποὺ εἴμαστε τυφλοὶ...

Μὲ μεγάλη ἐπιόληψη

ΕΝΑΣ ΧΙΩΤΗΣ

ΓΙΑ ἘΝΑ ΠΟΙΗΜΑ

Φίλε «Νουμά»,

Τί ὄροσιὰ καὶ τί αἰσθημα στὸ ποίημα τῆς Μυρτιώτισσας: «Μυριέλλα — Μοιρίτα!» Τί ἀπλὲς βαθειές, γαλήνιες εἰκόνες ποὺ ἀναβρῶζουσι ἀπὸ τὴν ἀλήθεια τῆς παρατήρησης! Νά, μάθημα γιὰ τοὺς λογιῆ ποιητὲς μας ποὺ ζητοῦνε τὴν ποίηση σὲ ψεύτικα λούσα καὶ σὲ κίμπουσι ἀπὸ χοντρά λόγια καὶ ἀγούρες σοφίες.

Στὴ σημερινή μας κοινωνία ἡ ποίηση κατάντησε ἀπὸ λῦρα, ταμπούρολο. Ὅποιος τὸ χτυπᾷ δυνατότερα «δρέπει» καὶ τὶς πιὸ ἀφτρες δάφνες ἀπὸ ἐπίσημους κι ἀνεπίσημους. Καὶ βάζω στοίχημα πῶς πολὺ λίγαι μέσα στὸν τόσο θέρυβο θὰ τραβηχτήκα-

νε ἀπὸ τὰ γεμάτα ἀπλότητα καὶ μουσικὴ τετραστάσιχα τῆς Μυρτιώτισσας. Ἡ τάχα δὲν ἔχω δίκιο;

Δικός σου
ΝΟΥΜΙΔΟΣ

ΣΗΜ. ΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ». Ξανατυπώνουμε τὸ τελευταῖο τετραστάσιο πού τυπώθηκε στὸ περασμένο φύλλο λαθεμένο.

Ξεχάστηκα μπροστά σας καὶ ξεσπῶ
σ' ἓνα βαρὺ κι ἀρρωστημένο θρήνο
πού λυώνει τῆς ψυχῆς σας τὸν ἀνθὸ
σὰν ἡ βροχὴ τὸ νιόβγαλιό τὸ κρέινο

© Ο, ΤΙ ΘΕΛΕΤΕ

Σὰς συσταίνουμε θερμότερα τὶς Λαμπριάτικες κάρτες τοῦ «**Αλλη**». Εἶναι μοναδικές. Μάλιστα μιά, τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη καὶ στὴν Πόλη!» εἶναι ἡ ἐθνικότερη καὶ ἡ καταλληλότερη κάρτα γιὰ τὴ Λαμπρὴ.

— Ὁ μεταξοσκώληκας τῆς φιλολογίας κ. Ι. Δαμβέργης παρασημοφορήθηκε «ἀνθ' ὧν ὑπὲρ τοῦ μεταξοσκώληκος εἰργάσατο». Καὶ Πατριάρχης τώρα!

— Ἡ ἀπόμνημονεύματα τοῦ ἐθνικοῦ βάρδου κ. Σπύρου Μαιτσούκα. Αὐτὸς ὁ τίτλος φιγουράρει τώρα καὶ κάμποσες μέρες ταχτικά στὴν «Ἀκρόπολη». Καὶ κάτου ἀπ' αὐτόνε τὸν τίτλο, σωρὸ ἀνέκδοτα ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ λεβεντόψυχου Σπύρου, πού φανερόνουν ὄχι μόνο τὴ λευκὴ καὶ τίμια ἐθνικὴ δουλιὰ του, μὰ καὶ τὸ Σπύρο ὀλοζώντανο μὲ τὶς ἐξυπνάδες του, τὰ χωρατὰ του, τὶς βαθυστόχαστες συχνὰ κουβέντες του. Διαβάστε τα ὅλοι.

— Τὴν περασμένην Κεριακὴ δὲ βγήκε τὸ «Μέλλον» τοῦ κ. Κουλουμβάκη. Φοβούμαστε πὼς δὲ θά ξαναβγῆ. Καίλυπούμαστε κατὰκαρδα. Γιὰ τόσο λίγο μοναχὰ εἶτανε αὐτὸ τὸ γλέντι;

— Ὁ φίλος Φριλλίγγος πού μετάφρασε τὸ «Ἄσμα Ἀσμάτων» μᾶς ἔδωκε μιά πλατιὰ ἀπάντηση στὴν ἐπίκριση πού κάμανε στὴ μετάφρασή του τὰ Ἀλεξανδρινὰ «Γράμματα». Τὴν ἀπάντησή του κ. Φριλλίγγου θὰ τὴν τυπώσουμε στὸ ἐρχόμενο φύλλο.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. **Χρ. Γαν**. Χιό. Εὐχαριστοῦμε γιὰ τὸ γράμμα σου. Γιὰ τίλλο ζήτησε κατάλογο ἀπὸ τὸ ἐδὸ βιβλιοπωλεῖο Βασιλείου—Κουκλάρα (ὁδὸς Σταδίου 42) καὶ κεῖ μέσα θὰ βρεῖς ὅποια βιβλία χρήσιμα σοῦ ἀρέσουνε. — κ. **A. Gorn Glasgow**. Λάθος ἔγινε. Νὰ μᾶς συμπαθάτε. — κ. **Κ. Παπαθ**. Αἴγιο. Λάβαμε τὴ συντρομὴ κ' εὐχαριστοῦμε. — κ. **Ν. Περ**. Σάμο. Περσασμένης χρονιάς φύλλα πουλιοῦνται σὲ διπλὴ τιμὴ. Μὴν παραξενεύσεαι γι' αὐτό. Ἐμεῖς γιὰ ν' ἀγοράσουμε ἓνα φύλλο «Ν. Ἄστου» τῆς Λιμπρῆς τοῦ 1911 πλερώσαμε στὸ Κεντρικὸ Πρακτορεῖο τῶν Ἐφημερίδων δρ. τρεῖς (3), καὶ τοῦτο χατηρικά, μᾶς εἶπανε, γιατί, λέει, σωστὸ εἶτανε νὰ πλερώσουμε δρ. δέκα... καὶ τράβα κορδέλλα!

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΓΡΑΜΜΗ ΑΙΓΑΙΟΥ ΠΕΛΑΓΟΥΣ

Τὸ μὲ διπλὰς ἑλικας καὶ μηχανάς, **ἀφθάστου ταχύτητος**, πολυτελείας καὶ ἀνέσεως θαλαμηγὸν ἀτμόπλοιοι «**ΕΣΠΕΡΙΑ**» ἀναχωρεῖ ἐκ Πειραιῶς (Παράλια Τρούμπας):

Ἐκαστὴν ΠΕΜΠΤΗΝ ὥρα 11 μ. μ. ἀκριβῶς διὰ **Σύρον, Ἄνδρον, Κόρθιον, Τήνον**.

Ἐκαστὸν ΣΑΒΒΑΤΟΝ ὥρα 2 μ. μ. ἀκριβῶς διὰ **Χίον, Σμύρνην, Μυτιλήνην, Θεσσαλονίκην**.

Διὰ πλείονας πληροφορίας ἀπευθυντέον:

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ: Γραφεῖα Γενικῆς Διευθύνσεως, Ἀπελλοῦ 1, ἀριθ. Τηλ. 320.

ΕΝ ΠΕΙΡΑΙΕΙ: Γενικὸν Πρακτορεῖον ὁδὸς Φίλωνος, ἀριθ. 44, ἀριθ. Τηλ. 227.

ΣΗΜ. Αἱ κατὰ τὸ ἐκδοθὲν δρομολόγιον ὄροι ἀφίξεως καὶ ἀναχωρήσεως ἐν ἑκάστῳ λιμένι εἶναι ἀπολύτου Σιδηροδρομικῆς ἀκριβείας.

Η ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

ΕΧΕΙ ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΑΡΧΙΚΟΝ 6,000,000 ΔΡΑΧΜΩΝ
ΚΑΤΑΒΕΒΑΗΜΕΝΟΝ 1,500,000 ΔΡ.

Ἐσυστήθη ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀπὸ ἄλλους Κεραλαϊσῶν, φίλους τοῦ λαοῦ.

Ἡ Κυβέρνησις ἔχει ἀντιπρόσωπον, ὁ ὁποῖος παρακολουθεῖ τὰς ἐργασίας τῆς Τραπεζῆς καὶ λαμβάνει μέρος εἰς τὰ Συμβούλια τῆς.

»» ΤΑΜΙΕΥΤΗΡΙΟΝ ««

Ἡ ΛΑΪΚΗ διὰ τὰ ἐξαπλώση εἰς τὸν λαόν τὸ πνεῦμα τῆς ἀποταμιεώσεως, δέχεται εἰς τὸ Ταμιευτήριόν τῆς καταθέσεις ἀπὸ μίαν δραχμὴν ἕως πέντε χιλιάδας δραχ. καὶ δίδει τόκον 1 1/2 τὰ 0/100. Διὰ τὰς καταθέσεις εἰς χρόνον 3 1/2 τὰ 0/100. Κάθε καταθέτης εἰμπορεῖ νὰ πάρῃ ὅπως τὰ χρήματά του, ὅποτε δελεῆση, εἴτε ὅλα, εἴτε μέρος.

Ἡ Λαϊκὴ Τράπεζα δέχεται καὶ καταθέσεις μὲ προθεμίαν.

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ «ΜΟΥΣΙΚΗ»

Μυστακίδου, Ἐνσταδιάδου καὶ Μακρῆ
13 15 Στὰ Ἀρσενείου 13-15 Ἀθῆναι

Τελευταῖαι Ἐκδόσεις

Τὰ «Παναθηναῖα τοῦ 1913», 19 τραγουδάκια Δρ. 8,40
Ε. Ροδίου, 15 Σχολικὰ ἄσματα εἰς 2 τεύχη, τὸ τεῦχος 1, 50
Ι. Σακελλαρίου Πήραμε τὰ Γιάννενα. Ἀάφνες μυρτιές
στὸ δρόμο σου 0,60
Μοριαθισμένη Χιός. Τὸ φλάμπουρο 0,60
Ὀλόκληρη ἡ συλλογὴ τῆς κλασσικῆς μουσικῆς, μὲ μεγάλας ἐκπτώσεις διὰ τοὺς μαθητὰς τῶν Ἐσείων.
Μανθόλινα, κιθάρες, βιολιά κλπ. ὄργανα μὲ τὰ ἐξαρτήματά των.

LACRYMAE ARMORUM

Στὸν ποιητὴ Δ. Π.

Ἄμοιρε! Ὁ στρατῶνας μας ἐστοίχισε
Ἄπὸ τὴν ἀχαμνιά σου τὴ θλιμμένη
Στοὺς τοίχους, στὰ τουφέκια καὶ στ' ἀντίσκηνα
Ἄπὸ τὴν ἀχαμνιά σου κἀτὶ μένει.

✱

Κἀτὶ σὰν νέκρας μυροδιά κι' ἀπλώνεται
Καὶ τὸ φτωχὸ στρατῶνα πλημμυρίζει
Κἀτὶ σὰν φάντασμα θολὸ κι' ἀνέγγιχτο,
Κι' ὅπου περνᾷ σιγὰ τὸ κάθε ἀγγίζει.

✱

Ἐξω βαρὺ μονότονο ψυχάλισμα
Δέρνει τὴ στέγη μας καὶ τότε ἀντάμα
Τὰ ὄπλα πού τὰ μόλυναν τὰ χέρια σου
Ἀρχίζουν ἓνα κλάμμα κ' ἓνα κλάμμα....

✱

Καὶ τοῦ Λοχία ὁ καλὸς τῆς λήθης σύντροφος
Τ' ἀγαπημένο τευ τὸ κομπολόι,
Τραγουδιστὴς τοῦ χρόνου κι' αὐτὸς κλαίοντας
Ρυθμίζει ἀργὰ φριχτὰ τὸ μοιρολόι.

K. Γ. K.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΘΝΙΚΟΝ ΔΑΝΕΙΟΝ 5 % 1914

ΔΡΑΧ. ΧΡ. 250,000,000 = £ stgs 9,975,000 = ΦΡ. 250,000,000

Δημοσία ἔγγραφὴ 35,000 ὁμολογιῶν 5 ο)ο εἰς χρυσὸν

ἐκ δρ. χρ. 500 = £ stg 19-17-0 = φρ. 500

ὀνομαστικοῦ κεφαλαίου ἐν συνόλῳ

Δραχ. χρ. 17,500,000 = £. stgs 694,750 = Φρ. 17,500,000

Τὸ δάνειον ἀσφαλίζεται διὰ προσόδων, ὧν τὸ σύνολον ἀνέρχεται εἰς δρ. 50,000,000 περίπου, ἐν ᾧ ἡ ὑπερθεσία τοῦ συνόλου τοῦ Δανείου ἀνέρχεται μόνον εἰς δραχ. 27,388,350.

Τιμὴ ἐκδόσεως πρὸς 92 ο)ο = δρ. χρ. 460 καθ' ὁμολογίαν καταβλητέα εἰς χρυσὸν ἢ διὰ τραπεζιτικῶν ἐπιταγῶν ὄψεως ἐπὶ Παρισίων. 20 ο)ο ἢτοι Φρ. 100 κατὰ τὴν ἔγγραφὴν ἀπὸ 18-20 Μαρτίου 1914 π. ἢ. 72 ο)ο > > 360 κατὰ τὴν κατανομήν τῇ 29 Μαρτίου 1914 π. ἢ. 92 ο)ο = Φρ. 460.—

Εἰς τὴν τιμὴν ταύτην αἱ ὁμολογίαι ἀποφέρουσι τόκον 5 1/2 τοῖς ἑκατόν, ἀνεξαρτήτως τῆς ἐν περιπτώσει κληρώσεως εἰσπραχθῆσομένης παρὰ τῶν ὁμολογητῶν ἐπὶ πλέον διαφορᾶς δραχ. 40 καθ' ὁμολογίαν.

Αἰτήσεις ἔγγραφῶν γίνονται δεκταὶ ἀπὸ 18 μέχρι 20 Μαρτίου 1914 π. παρὰ τῆς Ἑθνικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος παρὰ τῆς Τραπεζῆς Ἀνατολῆς παρὰ τῆς Ἴονικῆς Τραπεζῆς Limited παρὰ τῆς Λατικῆς Τραπεζῆς παρὰ τῆς Τραπεζῆς Κρήτης παρὰ τῆς Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς παρὰ τῆς Τραπεζῆς Ἀθηνῶν καὶ τοῖς ὑποκαταστάταις ἐν Ἑλλάδι καὶ Ἀνατολῇ παρὰ τῆς Comptoir National d'Escompte de Paris Καίρου, Ἀλεξανδρείας καὶ Πόρτ-Σαῖδ.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΑΧΙΣΤΗ ΚΑΤ' ΕΥΘΕΙΑΝ ΔΙΑ ΝΕΑΝ ΥΟΡΚΗΝ ΓΡΑΜΜΗ

ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ Α. ΕΜΠΕΙΡΙΚΟΣ

Τὸ θαλαμηγῶν Ὑπερωκεάνειον (ἀπαραιτήτων πολυτελείας καὶ ἀνέσεως)

“ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ,”

ΑΝΑΧΩΡΗΣΕΙ ΕΚ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (ΜΕΣΩ ΚΑΛΑΜΩΝ - ΠΑΤΡΩΝ) ΚΑΤ' ΕΥΘΕΙΑΝ ΔΙΑ ΝΕΑΝ-ΥΟΡΚΗΝ

Τὴν 26 Μαρτίου

Αἰ ἐπιβάτας, εἰσιτήρια καὶ περαιτέρω πληροφορίας ἀπευθυντέον :

Ἐν ἈΘΗΝΑΙΣ Τραπεζία Γεν. Διευθύνσεως. Ὅδὸς Ἀελλοῦ ἀριθ. 1.

Ἐν ΠΕΤΡΑΪΣ Γενικὸν Πρακτορεῖον. Ὅδὸς Πύλωνος 44 (ὄπισθεν Ἄρ. Τριάδος)

ΣΗΜ. Οἱ θέλοντες νὰ ἐξασφαλίσωσι θέσεις ἀνάγκη νὰ δηλώσωσι ταύτας ΕΓΚΑΙΡΩΣ εἰς τὰ Κεντρικὰ Πρακτορεῖα τῆς Ἐταιρίας καὶ τοῖς κατὰ τόπους ΑΝΕΓΝΩΡΙΣΜΕΝΟΥΣ ἀντιπροσώπους.

ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΟΝΤΕΣ ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΑΤΜΟΠΛΟΙΑ ΥΠΟΣΤΗΡΙΖΕΤΕ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΣΗΜΑΙΑΝ

ΜΕΓΑΛΥΝΕΤΕ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗΝ ΠΑΤΡΙΔΑ.

ΕΘΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΑΝ ΕΓΓΡΑΦΗΝ 45000 ΝΕΩΝ ΜΕΤΟΧΩΝ ΔΙΑ ΤΗΣ ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρὸς φράγμα 110 ἐκάστην μετὰ μερισματαποδείξεως ἀπὸ Β'. ἑξαμηνίας 1914 καὶ ἐφεξῆς.

ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ ΚΑΤΑ ΠΡΟΤΙΜΗΣΙΝ

Οἱ κομιστὰι τῶν 135,800 παλαιῶν μετοχῶν καὶ τῶν 3,000 ἰδρυτικῶν τίτλων ἔχουσι δικαίωμα προτιμήσεως ἐπὶ τῶν ἐκδιδομένων 45,000 μετοχῶν, οἱ μὲν Μέτοχοι κατ' ἀναλογίαν 10 % τῶν κατεχομένων ὑπ' αὐτῶν μετοχῶν, ἦτοι ὁ κάτοχος 100 παλαιῶν μετοχῶν δικαιοῦται νὰ μετάσχη διὰ δέκα νέας, οἱ δὲ κάτοχοι ἰδρυτικῶν τίτλων κατ' ἀναλογίαν 37 % ἦτοι ὁ κάτοχος 100 ἰδρυτικῶν τίτλων δικαιοῦται νὰ μετάσχη διὰ τριάκοντα ἐπτὰ νέας μετοχάς.

ΟΡΟΙ ΕΚΔΟΣΕΩΣ

Αἱ 45.000 μετοχαὶ ἐκδίδονται πρὸς φράγμα 110 ἐκάστη.

Αἱ ἐγγραφαὶ ἄρχονται ἀπὸ τῆς 10ης καὶ λήγουσι τὴν 18ην Μαρτίου ἐ. ἔ. εἰς: δὲ δεκταὶ ἐν τῇ ἐνταῦθα Κεντρικῇ Καταστάσει, τοῖς Ἰποκταστάσει καὶ Πρακτορείοις τῆς Ἐμπορικῆς Τραπεζῆς τῆς Ἑλλάδος.

Τὸ δὲ τίμημα καταβάλλεται ὡς ἐξῆς:

Φράγμα χρυσᾶ 40 ἄμα τῇ ἐγγραφῇ.

Φράγμα χρυσᾶ 40 τῇ 10ῃ Ἀπριλίου ἐ. ἔ.

Φράγμα χρυσᾶ 30 τῇ 10ῃ Ἰουνίου ἐ. ἔ.

Οἱ ἐκ τῶν κ. κ. παλαιῶν Μετόχων καὶ κομιστῶν ἰδρυτικῶν τίτλων βουλόμενοι νὰ ἐνασκήσωσι τὸ δικαίωμα προτιμήσεως, δεφίλουσιν ἐντὺς τῆς ἀνωτέρω προθεσμίας, τὸν τῇ δηλώσει τὸν νὰ προσαγάγωσιν εἰς τὴν Ἐμπορικὴν Τράπεζαν τῆς Ἑλλάδος (Τίμημα Τίτλων) καὶ τὰς ὑποίας κέντηται παλαιὰς μετοχὰς ἢ τοὺς ἰδρυτικοὺς τίτλους τῆς Ἐταιρείας πρὸς σφράγισιν.

Τὸ πέραν τῶν ἀνωτέρω ποσοστῶν τῆς αἰρέσεως προτιμήσεως ποσὸν τῶν ἐκδιδομένων μετοχῶν, ὡς καὶ ἐκεῖνο ἐπὶ τοῦ ὁποῦν δὲν ἤθελον τυχερὸν ἐνασκήσει τὸ δικαίωμα τῆς προτιμήσεως, οἱ κάτοχοι τῶν παλαιῶν μετοχῶν καὶ ἰδρυτικῶν τίτλων, διατεθήσεται διὰ κατανομῆς γενησομένης ὑπὸ τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐντὺς δέκα (10) ἡμερῶν ἀπὸ τῆς λήξεως τῆς ἀνωτέρω πρὸς ἐγγραφὴν προθεσμίας ὑπὲρ τῶν ἐγγραφέντων ὡς μὴ μετόχων.

ΣΤΟΛΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Ἐν ἀμεταλλεύσει: 1) Ὑπερωκεάνια ἀτμόπλοια: «ΠΑΤΡΙΣ», «ΙΩΑΝΝΙΝΑ», «ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ», 2) ἐπιβατικὰ ἀεροπλοῖα: «ΕΣΠΕΡΙΑ», 3) Φορητὰ ἀτμόπλοια: «ΦΡΙΞΟΣ», «ΠΑΡΑΔΟΣ», «ΕΛΛΗΣΠΟΝΤΟΣ», «ΠΟΝΤΟΠΟΡΟΣ».

Ἐπὶ νυπηγήσιν: 4) Ὑπερωκεάνια: «ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ», «ΒΑΣΙΛΙΣΣΑ ΣΟΦΙΑ». Ἐπιβατικὰ θαλαμηγά: «ΚΙΑΚΙΣ», «ΜΗΖΑΝΙ». Φορητὰ «ΝΕΣΤΟΣ».

Τῆς Ὑπερωκεάνιου Ἑλληνικῆς Ἀεροπλοῖας: 5) Ὑπερωκεάνια ἀτμόπλοια «ΑΘΗΝΑΙ», «ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ».

Ἐντὺς πενταετίας ἀπὸ τῆς ἰδρύσεώς τῆς ἡ Ἐταιρεία ἔχει διανεῖμει εἰς μερίσματα δρ. 118 ἐφ' ἐκάστης μετοχῆς κεφαλαίου δρ. 100. ἔχει δὲ ἐνεργῆσαι γενναίας ἀποσβέσεις τῆς ἀξίας τοῦ στόλου αὐτῆς οὕτως ὥστε ἡ «ΠΑΤΡΙΣ» ἀρχικῆς τιμῆς δρ. 2,150,101, ἤδη ἀναγράφεται ἐν τοῖς βιβλίοις τῆς Ἐταιρείας ἀντὶ δρ. 851,875. Ὁ «ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ» καὶ αἱ «ΑΘΗΝΑΙ», ἀρχικῆς τιμῆς δρ. 5,120,789 ἤδη κοστίζουσιν τῇ Ἐταιρείᾳ περὶ τὰ 3,000,000 δραχμῶν.

ΛΑΪΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Ἀπὸ σήμερον μέχρι 20 Μαρτίου ἐ. ἔ. ἄρχονται αἱ ἐγγραφαὶ εἰς τὸ Νέον Ἐθνικὸν Δάνειον τῶν

ΦΡ. 250.000.000

τὸ ὁποῖον εἶνε ἡγγυημένον ἀπὸ τὸν Ἐλεγκτὸν καὶ φέρει εἰσόδημα 8,440%